

ЗАТВЕРДЖЕНО

**Розпорядженням Антимонопольного
комітету України**

від 26 серпня 2021 р № 17-рп

РІЧНИЙ ЗВІТ

**про надання державної допомоги суб'єктам господарювання в Україні
за 2020 рік**

Зміст

Вступ	4
1. Система моніторингу й контролю державної допомоги суб'єктам господарювання в Україні.....	5
1.1. Поняття державної допомоги суб'єктам господарювання.....	6
1.2. Діяльність Комітету як Уповноваженого органу з контролю державної допомоги.....	8
1.3. Функція Комітету як Уповноваженого органу з моніторингу державної допомоги.....	17
2. Державна допомога за 2020 рік.....	20
2.1. Загальні показники державної допомоги.....	20
2.2. Показники державної допомоги за типами допомоги (за наданою надавачами інформацією).....	21
2.3. Показники державної допомоги за формами допомоги (за наданою надавачами інформацією).....	22
2.4. Показники державної допомоги за видами економічної діяльності (за наданою надавачами інформацією)	23
2.5. Показники державної допомоги за джерелами фінансування (за наданою надавачами інформацією)	23
2.6. Показники державної допомоги в розрізі регіонів (за наданою надавачами інформацією).....	24
2.7. Показники державної допомоги за формою власності (за наданою надавачами інформацією)	25
2.8. Показники державної допомоги в розрізі мети (цілі) надання державної допомоги (за наданою надавачами інформацією).....	25
3. Показники незначної державної допомоги.....	26
3.1. Показники незначної державної допомоги за типами допомоги (за наданою надавачами інформацією)	26
3.2. Показники незначної державної допомоги за формами допомоги (за наданою надавачами інформацією)	27
3.3. Показники незначної державної допомоги за джерелами фінансування (за наданою надавачами інформацією)	27
3.4. Показники незначної державної допомоги в розрізі регіонів (за наданою надавачами інформацією)	28
3.5. Показники незначної державної допомоги за формою власності (за наданою надавачами інформацією)	28
3.6. Показники незначної державної допомоги в розрізі мети (цілі) надання державної допомоги (за наданою надавачами інформацією).....	29
3.7. Показники незначної державної допомоги в розрізі категорії надання державної допомоги (за наданою надавачами інформацією).....	30
4. Показники державної підтримки комунальних та державних підприємств.....	30
5. Законопроектна та нормотворча діяльність.....	32
6. Підвищення обізнаності у сфері державної допомоги	38
Висновки та напрями, що потребують уваги	41
Перелік додатків.....	44
Додаток 1 до Звіту Рішення Комітету про допустимість державної допомоги для конкуренції, прийняті у 2020 році	45

Додаток 2 до Звіту Рішення Комітету про недопустимість державної допомоги для конкуренції, прийняті у 2020 році	62
Додаток 3 до Звіту Сума наданої державної допомоги за видами економічної діяльності (за наданою надавачами інформацією) у 2020 році	65

Вступ

Щорічний звіт про надання державної допомоги суб'єктам господарювання підготовлено Антимонопольним комітетом України (далі – Комітет), що є Уповноваженим органом з питань державної допомоги¹, на виконання частини сьомої статті 16 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання», відповідно до якої Уповноважений орган щороку, до 1 вересня наступного року, складає річний звіт про надання державної допомоги в Україні за попередній фінансовий рік та подає його Кабінетові Міністрів України.

Закон України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» (далі – Закон), що набрав чинності 02.08.2017, було прийнято Верховною Радою України 01.07.2014 на виконання міжнародних зобов'язань України, які виникли, зокрема, внаслідок підписання Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами (далі – Угода про асоціацію), з іншої сторони, та Договору про заснування Енергетичного Співтовариства².

Одним із зобов'язань України відповідно до статті 263 Угоди про асоціацію є забезпечення прозорості у сфері державної допомоги. Для цього кожна Сторона Угоди про асоціацію щорічно надсилає іншій Стороні повідомлення про загальний обсяг, види та галузевий розподіл державної допомоги, яка може вплинути на торгівлю між Сторонами.

На виконання зазначеного зобов'язання Комітет щорічно у звітах про надання державної допомоги суб'єктам господарювання відображає відповідну інформацію. Звіти за 2017, 2018 та 2019 роки були направлені до Європейської комісії через контактний пункт Української сторони для обміну інформацією.

У цьому Звіті представлена інформація щодо державної допомоги суб'єктам господарювання у 2020 році, що базується виключно на інформації, яка була надана Комітету надавачами державної допомоги та отримана під час розгляду повідомлень і справ про державну допомогу. При цьому дані наведені без урахування тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим, м. Севастополя та частини тимчасово окупованих територій у Донецькій та Луганській областях.

---

¹ Відповідно до частини першої статті 8 Закону Уповноваженим органом є Антимонопольний комітет України.

² Угоду про асоціацію ратифіковано Законом України від 16.09.2014 № 1678-VII.

1. Система моніторингу й контролю державної допомоги суб'єктам господарювання в Україні

Законом встановлено правові засади проведення моніторингу державної допомоги суб'єктам господарювання, здійснення контролю за допустимістю такої допомоги для конкуренції, встановлено зобов'язання надавачів державної допомоги щодо подання повідомлень про нову та чинну державну допомогу й визначено механізм повернення державної допомоги, недопустимої для конкуренції. Закон спрямований на забезпечення захисту та розвитку конкуренції, підвищення прозорості функціонування системи державної допомоги та дотримання міжнародних зобов'язань України у сфері державної допомоги.

Відповідно до частини першої статті 3 Закону дія Закону поширюється на будь-яку підтримку суб'єктів господарювання надавачами державної допомоги за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів для виробництва товарів або провадження окремих видів господарської діяльності, крім випадків, передбачених частиною другою статті 3 Закону.

Дія Закону не поширюється на підтримку³:

1) у сфері сільськогосподарського виробництва та рибальства, виробництва зброї і військового спорядження для потреб Збройних Сил України, інших утворених відповідно до законів України військових формувань, а також правоохоронних органів спеціального призначення, Державної спеціальної служби транспорту, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України;

2) господарської діяльності, пов'язаної з:

інвестуванням в об'єкти інфраструктури із застосуванням процедур державних закупівель;

наданням послуг, що становлять загальний економічний інтерес, у частині компенсації обґрунтованих витрат на надання таких послуг. Перелік послуг, що становлять загальний економічний інтерес, встановлюється Кабінетом Міністрів України⁴;

3) проектів, що реалізуються Українським культурним фондом у порядку, встановленому Законом України «Про Український культурний фонд»⁵;

³ Відповідно до статті 3 Закону.

⁴ Постанова Кабінету Міністрів України від 23.05.2018 № 420 «Про затвердження переліку послуг, що становлять загальний економічний інтерес», із змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 27.12.2018 № 1141.

⁵ Частиною другою статті 3 доповнено пунктом 3 згідно із Законом № 2481-VIII від 03.07.2018.

4) проектів, що реалізуються Українським інститутом книги у порядку, встановленому Законом України «Про державну підтримку книговидавничої справи в Україні»⁶;

5) проектів, що реалізуються Українським молодіжним фондом у порядку, встановленому Законом України «Про основні засади молодіжної політики»⁷.

З метою забезпечення ефективної реалізації повноважень, покладених на Комітет як на Уповноважений орган, у Комітеті діє Департамент моніторингу і контролю державної допомоги (далі – Департамент). Штатна чисельність Департаменту наприкінці 2020 року становила 30 одиниць. Департамент працював у складі:

чотирьох відділів із розподіленою галузевою спеціалізацією, які, реалізуючи повноваження Комітету згідно з вимогами Закону, зокрема, здійснюють моніторинг і контроль державної допомоги суб'єктам господарювання та оцінку допустимості такої допомоги для конкуренції, а також розробляють нормативно-правові акти з питань державної допомоги;

аналітичного сектору, який здійснює аналітичне та статистичне узагальнення результатів роботи Департаменту та забезпечує функціонування бази даних Реєстру та Порталу державної допомоги, їх адміністрування.

1.1. Поняття державної допомоги суб'єктам господарювання

Згідно з визначенням, наведеним у пункті 1 частини першої статті 1 Закону, державна допомога суб'єктам господарювання (далі – державна допомога) – підтримка у будь-якій формі суб'єктів господарювання за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів, що спотворює або загрожує спотворенням економічної конкуренції, створюючи переваги для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності.

Державною допомогою суб'єктам господарювання є підтримка в будь-якій формі суб'єктів господарювання за рахунок держави чи місцевих ресурсів, що спотворює або загрожує спотворенням економічної конкуренції, створюючи переваги для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності⁸.

---

⁶ Частину другу статті 3 доповнено пунктом 4 згідно із Законом № 692-IX від 16.06.2020.

⁷ Частину другу статті 3 доповнено пунктом 5 згідно із Законом № 1414-IX від 27.04.2021.

⁸ Відповідно до пункту 1 частини першої статті 1 Закону.

Надавачами⁹ такої державної допомоги є органи влади, органи місцевого самоврядування, органи адміністративно-господарського управління та контролю, а також юридичні особи, що діють від їх імені, уповноважені розпоряджатися ресурсами держави чи місцевими ресурсами й ініціюють та/або надають державну допомогу отримувачу¹⁰.

Державна підтримка є державною допомогою, якщо одночасно виконуються такі умови:

- підтримка надається суб'єкту господарювання;
- фінансування державної підтримки здійснюється за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів;
- підтримка створює переваги для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності;
- підтримка спотворює або загрожує спотворенням економічної конкуренції.

Відтак захід підтримки вважається державною допомогою лише у випадку, якщо задовольняються 4 вищезазначених кумулятивних критерії, передбачені визначенням державної допомоги (див. рис. 1).

Рис. 1. Схема визначення заходу підтримки державною допомогою

⁹ Відповідно до пункту 6 частини першої статті 1 Закону.

¹⁰ Відповідно до пункту 12 частини першої статті 1 Закону: отримувач державної допомоги – суб'єкт господарювання, який отримує державну допомогу.

Під час формування щорічного бюджету України необхідним є дотримання надавачами державної допомоги вимог частини четвертої статті 35 Бюджетного кодексу України. Згідно із зазначеною частиною, якщо бюджетний запит передбачає надання державної допомоги суб'єктам господарювання за рахунок державного бюджету у будь-якій формі, головні розпорядники бюджетних коштів додають до бюджетного запиту копію рішення Уповноваженого органу з питань державної допомоги, прийнятого за результатами розгляду повідомлення про нову державну допомогу або справи про державну допомогу відповідно до Закону, або письмово повідомляють про їх звільнення від обов'язку повідомлення про нову державну допомогу з посиланням на положення Закону та нормативно-правові акти, якими встановлені відповідні умови для звільнення.

1.2. Діяльність Комітету як Уповноваженого органу з контролю державної допомоги

Комітет реалізує повноваження щодо контролю за допустимістю державної допомоги для конкуренції, зокрема, шляхом прийняття рішень, визначених частиною шостою статті 10 та частиною сьомою статті 11 Закону, за результатами розгляду повідомлень про нову державну допомогу або справ про державну допомогу.

Як визначено частиною п'ятою статті 9 Закону, повідомлення про нову державну допомогу подаються надавачами державної допомоги Уповноваженому органу у визначеному ним порядку з урахуванням строків розгляду повідомлення та справи про державну допомогу, визначених цим Законом.

Строки подання надавачами повідомлення про нову державну допомогу визначені в Порядку подання та оформлення повідомлень про нову державну допомогу та про внесення змін до умов чинної державної допомоги¹¹ (далі – Порядок 2-рп).

Відповідно до Порядку 2-рп, повідомлення про нову державну допомогу подається Комітету не менше ніж за 105 календарних днів до запланованої дати набрання чинності відповідним нормативно-правовим актом або рішенням надавача, що дозволяє суб'єктам господарювання отримувати нову державну допомогу.

---

¹¹ Затверджено розпорядженням Антимонопольного комітету України від 04.03.2016 № 2-рп, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 04 квітня 2016 року за № 501/28631.

Частина п'ята статті 10 Закону регламентує, що розгляд такого повідомлення здійснюється органами Комітету протягом двох місяців з дня його початку та завершується прийняттям рішення Комітету, визначеного частиною шостою статті 10 Закону.

Схему розгляду повідомлення про нову державну допомогу та про внесення змін до умов чинної державної допомоги наведено на рис. 2.

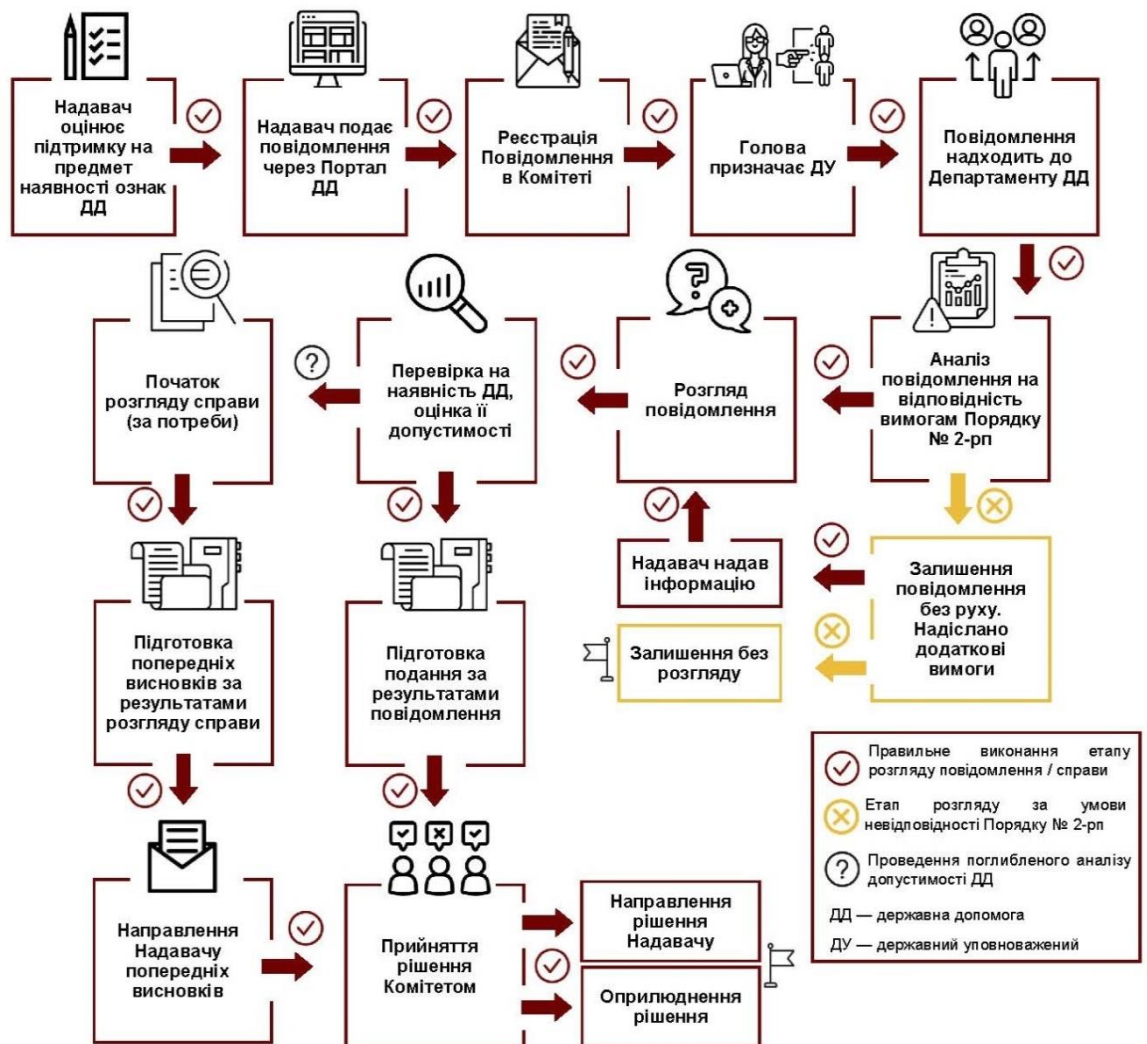

Рис. 2. Схема розгляду повідомлення про державну допомогу

У разі виявлення обґрунтованих підстав для висновку про недопустимість державної допомоги для конкуренції або про проведення поглибленого аналізу допустимості державної допомоги для конкуренції з підстав, визначених частиною першою статті 11 Закону, Комітет розпочинає у визначеному ним порядку розгляд справи про державну допомогу.

Нова державна допомога, надана без повідомлення Уповноваженого органу або в період після повідомлення, але до прийняття Уповноваженим

органом рішення про допустимість державної допомоги для конкуренції, або надана всупереч рішення Уповноваженого органу про визнання нової державної допомоги недопустимою для конкуренції, крім категорій державної допомоги, надавачі якої згідно із цим Законом звільнені від обов'язку повідомлення про нову державну допомогу, є незаконною державною допомогою відповідно до пункту 8 частини першої статті 1 Закону.

Наслідком прийняття рішення Комітетом про визнання нової державної допомоги недопустимою для конкуренції є її припинення та повернення до відповідного бюджету в повному обсязі.

Порядок повернення незаконної державної допомоги, недопустимої для конкуренції, визначається статтею 14 Закону та постановою Кабінету Міністрів України від 04.07.2017 № 468.

Водночас законодавством встановлено, що надавачі державної допомоги суб'єктам господарювання, аналізуючи певні заходи державної підтримки на наявність ознак державної допомоги, беручи на себе власну відповідальність, мають право не подавати повідомлення до Комітету, вважаючи, що такі заходи державної підтримки не є державною допомогою, або якщо державна допомога надається в розмірі, меншому ніж еквівалент 200 тисяч євро на три роки, повідомлення про надання якої не є потрібним.

Рис. 3. Випадки, передбачені Законом, щодо яких повідомлення до Комітету не подаються

Протягом 2020 року Комітетом прийнято **216** рішень по суті у сфері державної допомоги (див. рис. 4). Для порівняння у 2019 році було прийнято **324** рішення. Зменшення кількості рішень відбулося, зокрема, за рахунок зменшення кількості повідомлень про нову державну допомогу, за результатами розгляду яких державну підтримку суб'єктам господарювання визнано такою, що не є державною допомогою відповідно до Закону (таких рішень у 2020 році – 157, у 2019 році – 269).

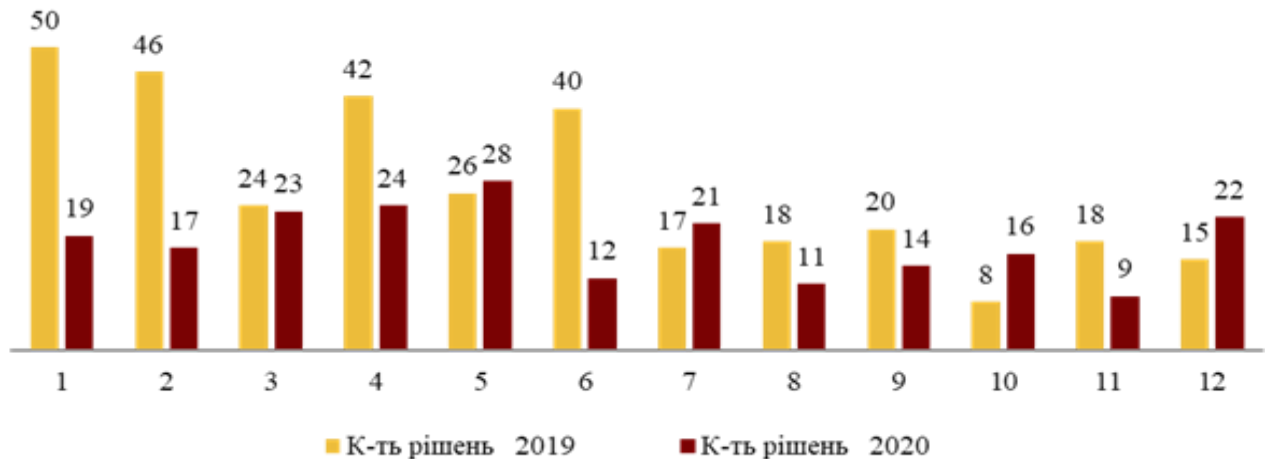

Рис. 4. Кількість рішень Комітету у сфері державної допомоги за 2019 – 2020 роки (за місяцями)

Кількість висновків, викладених у рішеннях¹², прийнятих у 2020 році:

підтримку суб'єктів господарювання визнано такою, що не є державною допомогою	157 од.
допустима державна допомога для конкуренції	74 од.
державна допомога є недопустимою для конкуренції	19 од.
чинна державна допомога	17 од.

У 77 рішеннях, прийнятих у 2020 році, Комітет визначив зобов'язання для надавачів державної допомоги щодо усунення невідповідностей нормам Закону, з них у 15 рішеннях наявні зобов'язання про повернення незаконної державної допомоги, визнаної недопустимою для конкуренції.

¹² Частина прийнятих Комітетом рішень у резолютивній частині містить декілька висновків.

Кількісні показники рішень Комітету у сфері державної допомоги за 2020 рік за типами допомоги наведені на рис. 5.

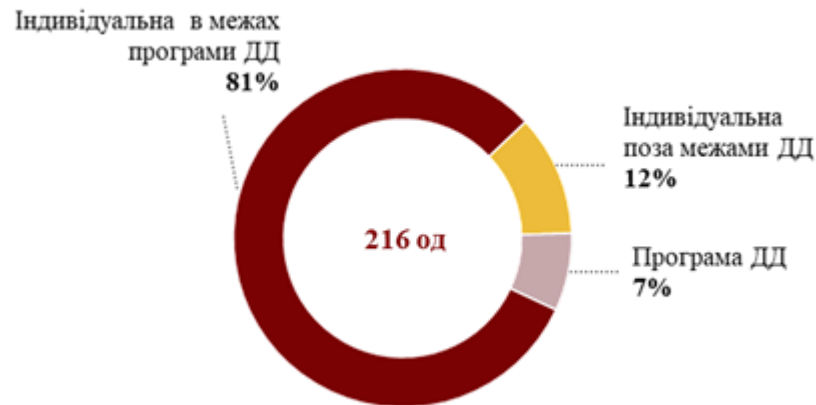

Рис. 5. Кількісні показники рішень Комітету у сфері державної допомоги за 2020 рік за типами допомоги

Нижче в таблиці 1 наведено інформацію про кількість прийнятих рішень Комітету за надавачами державної допомоги у 2020 році, які стосувалися повідомлень про державну допомогу центральних органів виконавчої влади, органів місцевої влади, інших державних установ.

Таблиця 1

Кількість прийнятих Комітетом рішень
за надавачами державної допомоги у 2020 році

Надавачі підтримки/державної допомоги	Кількість прийнятих рішень, од.
Органи місцевого самоврядування	166
Органи виконавчої влади	26
Центральні органи виконавчої влади	23
Державне управління справами	1

Згідно з інформацією, наведеною в таблиці 1, із загальної кількості рішень, прийнятих Комітетом у 2020 році, частка рішень, які стосувалися надання державної допомоги органами місцевого самоврядування, становить 77%. У 2019 році частка таких рішень становила 84%.

Кількісні показники рішень Комітету у сфері державної допомоги за 2020 рік за формами власності наведені на рис. 6.

Рис. 6. Кількість прийнятих Комітетом рішень за формами власності отримувачів державної допомоги у 2020 році

У 2020 році переважна кількість рішень Комітету стосувалася підтримки комунальних підприємств – 81% від загальної кількості рішень про надання державної допомоги, продовжуючи тенденцію 2019 року. У 2019 році кількість таких рішень становила близько 84%.

Кількісні показники рішень Комітету у сфері державної допомоги за 2020 рік за джерелами фінансування наведені на рис. 7.

Рис. 7. Кількість прийнятих Комітетом рішень за джерелами фінансування у 2020 році, од.

У таблиці 2 наведено інформацію про кількість прийнятих рішень Комітету у 2020 році відповідно до класифікаторів видів економічної діяльності (секція КВЕД).

Таблиця 2

Кількість прийнятих Комітетом рішень за секціями КВЕД

Секція КВЕД	Кількість рішень, од.
Діяльність у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування	65
Транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність	40
Будівництво	23
Переробна промисловість	23
Мистецтво, спорт, розваги та відпочинок	17
Водопостачання; каналізація, поводження з відходами	9
Інше	9
Охорона здоров'я та надання соціальної допомоги	8
Професійна, наукова та технічна діяльність	8
Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря	6
Інформація та телекомунікації	5

Надання інших видів послуг	2
Державне управління й оборона; обов'язкове соціальне страхування	1

Найбільшу кількість рішень прийнято стосовно діяльності у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування, що включає розділ КВЕД «Обслуговування будинків і територій».

Тенденція щодо кількості рішень за регіонами у 2020 році збігається з тенденцією 2019 року. Так, наприклад, кількість рішень щодо надання державної допомоги суб'єктам господарювання у м. Києві залишається найбільшою (у 2020 році прийнято 58 рішень, у 2019 році – 99 рішень) та становить 27% від загальної кількості рішень, прийнятих Комітетом у 2020 році. До п'ятірки областей за кількістю прийнятих рішень у 2020 році аналогічно попередньому року увійшли м. Київ, Запорізька, Дніпропетровська, Харківська та Донецька області.

Кількісні показники рішень Комітету у сфері державної допомоги за 2020 рік у розрізі регіонів наведені на рис. 8.

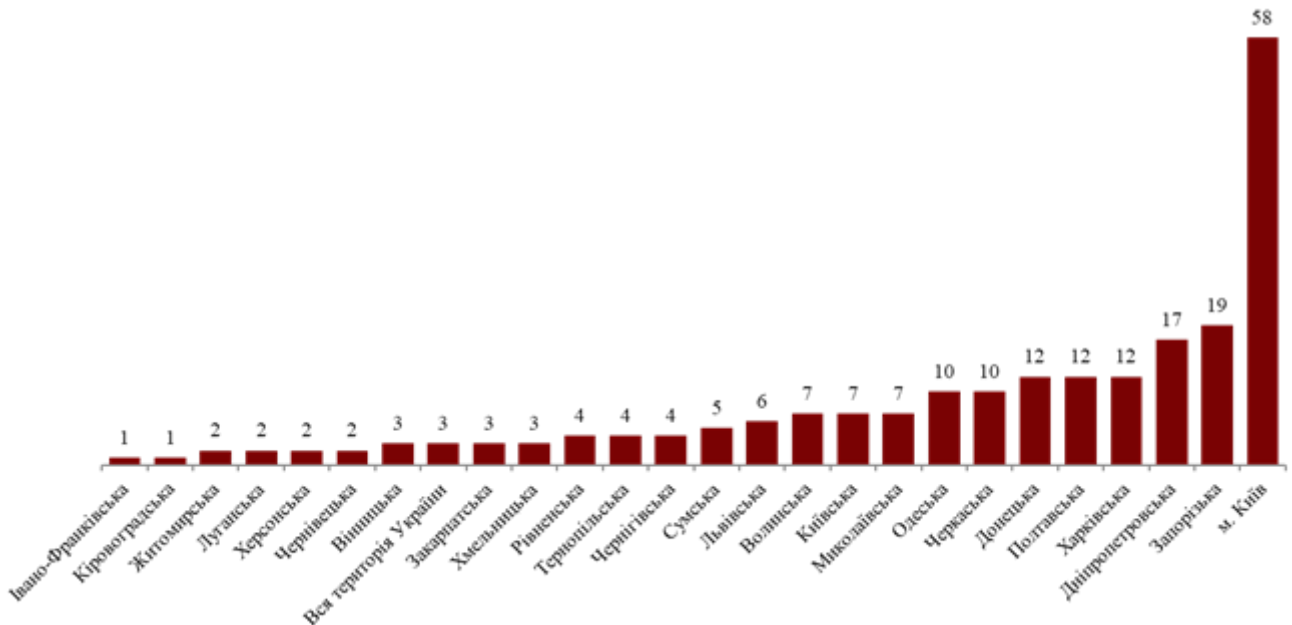

Рис. 8. Кількість прийнятих Комітетом рішень у розрізі регіонів у 2020 році

У таблиці 3 наведено кількість прийнятих рішень Комітету у 2020 році за формами надання державної допомоги.

Кількість прийнятих Комітетом рішень
за формами надання державної допомоги

Форма надання державної допомоги	Кількість рішень, од.
Субсидія	80
Фіскальні заходи	31
Поточні та капітальні трансферти	27
Інша форма	20
Гарантії	16
Капітальні трансферти	15
Поточні трансферти	11
Збільшення державної частки у статутному капіталі суб'єктів господарювання	10
Дотація	5
Компенсація збитків суб'єктам господарювання	1

Рішення Комітету стосувалися підтримки та державної допомоги на загальну суму **28 251,36 млн грн** (без врахування гарантій), у тому числі:

- рішення Комітету про допустимість державної допомоги для конкуренції стосувалися суми **5 381,55 млн грн**;
- рішення Комітету про визнання державної допомоги недопустимою для конкуренції стосувалися суми **238,1 млн грн**;
- рішення Комітету щодо визнання підтримки суб'єктів господарювання такою, що не є державною допомогою, стосувалися суми **20 831,59 млн грн**;
- державна підтримка, зазначена в рішеннях стосовно здійснення функцій замовника, щодо якої відповідні обсяги допустимої/недопустимої державної допомоги для конкуренції на момент прийняття таких рішень встановити неможливо, **1 800,12 млн грн**.

Протягом 2020 року було прийнято 16 рішень стосовно надання державної допомоги у формі гарантії на загальну суму **454 615 тис. євро** та **1 805,11 млн грн**.

Рішення Комітету про допустимість державної допомоги для конкуренції
(наведені в додатку 1 до Звіту)

Комітетом прийнято **74 рішення** про допустимість державної допомоги для конкуренції. Окремі рішення містять висновки щодо допустимості в разі внесення надавачем державної допомоги змін до умов її надання, або за умови виконання зобов'язань, а також щодо допустимості для конкуренції державної допомоги після 02.08.2022 за умов внесення змін до умов її надання та виконання зобов'язань.

Рішення Комітету про недопустимість державної допомоги для конкуренції
(наведені в додатку 2 до Звіту)

Комітетом прийнято **19 рішень** про недопустимість державної допомоги для конкуренції, які стосувалися здійснення **функцій замовника на будівництво, реконструкцію і ремонт об'єктів соціальної та виробничої інфраструктури, звільнення від сплати податків комунальними підприємствами, установами та організаціями й іншого**. Рішення стосувалися суми **238,1 млн грн**.

Водночас слід зазначити, що в більшості рішень про недопустимість державної допомоги для конкуренції не визначено обсягу незаконної державної допомоги, яка визнана недопустимою для конкуренції та яку має бути повернено до відповідного бюджету, через відсутність у надавачів чіткого прозорого розрахунку (або хоча б методики такого розрахунку), в якому ж саме розмірі мала б надаватися державна допомога.

Комітет приймає рішення у справах про державну допомогу виключно на підставі тієї інформації, яку він отримує від надавачів, отримувачів та третіх осіб (за їх наявності). Комітет не визначає суми державної допомоги, недопустимої для конкуренції.

Відшкодуванню в дохід загального фонду відповідного бюджету підлягає сума фактично використаної незаконної державної допомоги, яка була визнана недопустимою для конкуренції згідно з рішенням Комітету.

У 2020 році після тривалого судового процесу до бюджету Вінницької міської об'єднаної територіальної громади повернено в повному обсязі фактично використану незаконну державну допомогу обсягом 40 187 800 грн, яку було визнано недопустимою для конкуренції згідно з рішенням Комітету від 20.11.2018 № 652-р¹³.

---

¹³ Надавач: Департамент енергетики, транспорту та зв'язку Вінницької міськради.
Отримувач: комунальне підприємство «Вінницька транспортна компанія».

Зазначене рішення Комітету визнано правомірним судами всіх інстанцій.

31 березня 2020 року у справі № 640/65/19, вперше в історії правозастосування законодавства про державну допомогу в Україні, Верховний Суд постановив залишити без задоволення касаційну скаргу Департаменту енергетики, транспорту та зв'язку Вінницької міської ради, а рішення суду першої інстанції, яким у задоволенні адміністративного позову відмовлено, залишити без змін.

У серпні 2020 року Департамент енергетики, транспорту та зв'язку Вінницької міської ради надав Комітету копії відповідних банківських виписок, які підтверджують факт повернення незаконної державної допомоги.

Рішення Комітету про визнання підтримки суб'єктів господарювання такою, що не є державною допомогою

Комітетом прийнято **157 рішень**, які в резолютивній частині містять висновок про визнання підтримки суб'єктів господарювання такою, що не є державною допомогою. Рішення стосувалися суми державної підтримки в розмірі **20 831,59 млн грн**. У 2020 році частка відповідних рішень від загальної кількості рішень, прийнятих по суті, становила 73%, у 2019 році таких рішень було 83% від загальної кількості рішень, у 2018 році - 94%.

1.3. Функція Комітету як Уповноваженого органу з моніторингу державної допомоги

Законом на Комітет покладено функцію моніторингу державної допомоги. Пунктом 5 частини першої статті 1 Закону передбачено, що моніторинг державної допомоги – збирання та проведення аналізу інформації про державну допомогу з метою здійснення контролю за дотриманням вимог

Державна допомога у формі фінансової підтримки – дотації на покриття збитків від надання послуг пасажирським автомобільним транспортом загального користування, включаючи втрати від безкоштовного перевезення пасажирів муніципальним автотранспортом у дні відзначення загальнодержавних, загальноміських, новорічних та інших свят і заходів, на період з 01.01.2018 по 31.12.2023 у сумі 407 772,2 тис. грн.

Обґрунтування рішення Комітету:

КП «Вінницька транспортна компанія» було визначено перевізником без конкурсу, обов'язковість проведення якого прямо передбачено Законом України «Про автомобільний транспорт», тому це підприємство не є належним отримувачем державної допомоги;

КП «Вінницька транспортна компанія» конкурує з іншими перевізниками, які здійснюють автобусні перевезення пасажирів у м. Вінниця;

вибірковість надання підтримки саме для КП «Вінницька транспортна компанія» встановлює для нього переваги та призводить до спотворення конкуренції на ринку послуг із перевезення пасажирів; оскільки державну допомогу підприємство отримало до прийняття рішення Комітету – вона є незаконною.

цього Закону та рішень Уповноваженого органу з питань державної допомоги, визначеного цим Законом, а також підготовка та подання звітності про державну допомогу.

У частині виконання функції моніторингу державної допомоги Комітет аналізує проекти нормативно-правових актів стосовно наявності в них норм щодо державної допомоги.

Так, у 2020 році Комітетом було проаналізовано та:

➤ надано висновки до 193 проектів нормативно-правових актів (далі – НПА), що надійшли на погодження від міністерств та інших центральних органів виконавчої влади, з них:

погоджено без зауважень – 124 НПА;

погоджено із зауваженнями – 63 НПА;

погоджено після врахування наданих зауважень – 6 НПА;

➤ висловлено зауваження до 55 НПА, внесених Кабінетом Міністрів України до порядку денного засідань Уряду та урядових комітетів.

Згідно з розділом 8 Закону України «Проведення моніторингу державної допомоги» Комітет веде реєстр державної допомоги, який розміщено на офіційному сайті Комітету в рубриці «Портал державної допомоги»¹⁴.

Також у цій рубриці розміщено інформацію щодо рішень, прийнятих Комітетом по суті у сфері державної допомоги, та справ про державну допомогу. Протягом 2020 року Департамент моніторингу і контролю державної допомоги забезпечував технічну підтримку порталу державної допомоги та наповнення інформацією за рубриками:

- Реєстр державної допомоги;
- Рішення щодо державної допомоги;
- Справи про державну допомогу.

Інформаційно-аналітична система «Реєстр» включає в себе функцію реєстру державної допомоги та функцію електронного документообігу між надавачами державної допомоги та Комітетом.

Здійснюючи моніторинг державної допомоги суб'єктам господарювання, Комітет використовує як інформацію, що створюється в Комітеті, так і інформацію, яку отримує із зовнішніх джерел.

Зокрема, для отримання показників державної допомоги Комітет узагальнює інформацію від надавачів державної допомоги про чинну державну допомогу, її мету, форми, джерела, отримувачів та їхні частки в загальному

---

¹⁴ <http://pdd.amc.gov.ua/>

обсязі наданої протягом минулого фінансового року державної допомоги в межах відповідної програми та інформацію про те, що протягом звітного року державна допомога не надавалася. Відповідну інформацію всі надавачі державної допомоги згідно з вимогою частини третьої статті 16 Закону зобов'язані подавати Комітетові за звітний рік до 1 квітня наступного року за звітним періодом. Порядок, форми та вимоги щодо подання Комітету інформації про чинну державну допомогу суб'єктам господарювання затверджено розпорядженням Комітету від 28.12.2015 № 43-рп (зі змінами, внесеними розпорядженням Комітету від 19.07.2018 № 15-рп).

Однак, незважаючи на постійну просвітницьку роботу Комітету, яка здійснюється, зокрема, шляхом проведення навчальних тренінгів, семінарів та вебінарів для представників різних ланок органів влади, а також надсилання листів-нагадувань про необхідність подання Комітетові інформації згідно з вимогами Закону та розпорядження Комітету від 28.12.2015 № 43-рп, існує ймовірність неповного надання надавачами інформації про чинну державну допомогу.

Під час моніторингу подання надавачами до Комітету повідомлень про державну допомогу виявлено, що, як і в попередні роки, статистика подання повідомлень саме центральними органами виконавчої влади є дуже низькою. Із загального числа повідомлень про державну допомогу суб'єктам господарювання, отриманих Комітетом протягом 2020 року, повідомлення від центральних органів виконавчої влади становили менше 10 % (у 2019 році – 13 %).

Тобто, центральні органи виконавчої влади, які є найбільш значними надавачами державної допомоги, не в повному обсязі виконують свій обов'язок щодо подання повідомлень про державну допомогу суб'єктам господарювання.

Крім того, навіть у випадку направлення відповідних повідомлень, як правило, це здійснюється вже після прийняття нормативно-правового акта, коли внести будь-які зміни до нього для того, щоб державна допомога, яка надається, була б допустимою, вже запізно. Хоча, як зазначалося вище, законодавством визначено, що надавачі державної допомоги повинні подавати до Комітету повідомлення про нову державну допомогу не менше ніж за 105 календарних днів до запланованої дати набрання чинності відповідним нормативно-правовим актом або рішенням надавача, що дозволяє суб'єктам господарювання отримувати нову державну допомогу.

Отже, процес повідомлення про державну допомогу, що планується надаватися суб'єктам господарювання, все ще потребує суттєвого вдосконалення та контролю з боку центральних органів виконавчої влади.

2. Державна допомога за 2020 рік

Державна допомога має бути важелем для розробки стратегій розвитку різних галузей економіки та забезпечувати досягнення цілей шляхом ефективного витрачання державних коштів, головним чином через програми державної допомоги. Практика держав-членів ЄС показує, що розробка програм державної допомоги сприятиме зменшенню кількості випадків індивідуальної державної допомоги, що потребують оцінки та затвердження їх відповідності. Зазвичай програми державної допомоги значно полегшують надання допомоги як на центральному, так і на регіональному / місцевому рівнях. Такі програми державної допомоги також підвищили б ступінь правової визначеності для бенефіціарів, загальну обізнаність ділових громад щодо доступу до державних фінансів та відповідних рівних умов на ринках.

2.1. Загальні показники державної допомоги

Частина прийнятих Комітетом рішень містить декілька висновків:

157 рішень містять висновки щодо визнання підтримки суб'єктів господарювання такою, що не є державною допомогою;

74 рішення містять висновки щодо допустимості державної допомоги для конкуренції і стосувалися суми понад **5 млрд грн**;

19 рішень містять висновки щодо визнання державної допомоги недопустимою для конкуренції і стосувалися суми понад **238 млн грн**.

Розмір наданої державної допомоги у 2020 році в Україні, за даними центральних та місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, становив **10 500,27 млн грн**, що за середнім курсом Національного банку України за 2020 рік (**1 євро = 30,79 грн**¹⁵) становить **341,03 млн євро**. Також, за наданою надавачами державної допомоги інформацією, розмір наданої у 2020 році незначної державної допомоги становив **319,26 млн грн**.¹⁶

Отже, загальний обсяг державної допомоги з урахуванням незначної державної допомоги становив у 2020 році **10 819,53 млн грн**.

ВВП України (у фактичних цінах)¹⁷ у 2020 році становив **4 194,10 млрд грн**,¹⁸ або **136,22 млрд євро**.

¹⁵ Відповідно до даних НБУ https://bank.gov.ua/files/Exchange_r.xls

¹⁶ Рішення Комітету про визнання відповідної державної допомоги незначною державною допомогою законодавством не передбачено. Надавач державної допомоги самостійно вирішує, чи є така державна допомога незначною.

¹⁷ Без урахування тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим, м. Севастополя та частини тимчасово окупованих територій у Донецькій та Луганській областях.

¹⁸ Офіційний сайт Державної служби статистики України http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2020/vvp/vvp_kv/vvp_kv_u/vvpf_kv2020u.xls

Державну допомогу у 2020 році, за отриманими від надавачів даними, можна оцінити на рівні **0,26 %** ВВП України.

Кількість зайнятого населення у віці 15 – 70 років в Україні за 2020 рік становила **15 915,3 тис осіб**¹⁹.

Державну допомогу на кожну зайняту особу у віці 15 – 70 років у 2020 році, за наведеними надавачами даними, можна оцінити на рівні **679,83 грн/особу**, або **22,08 євро/особу**.

Середньорічна чисельність наявного населення України за 2020 рік становить **41 575 748 осіб**²⁰.

Державну допомогу на кожного громадянина України у 2020 році, за наведеними даними, можна оцінити на рівні **260,24 грн/особу**, або **8,45 євро/особу**.

2.2. Показники державної допомоги за типами допомоги (за наданою надавачами інформацією)

Інформація від надавачів державної допомоги щодо наданої у 2020 році державної допомоги за типами допомоги наведена на рис. 9.

Індивідуальна державна допомога²¹ – захід державної допомоги, що здійснюється поза межами програми державної допомоги, а також окремі заходи державної допомоги, що здійснюються в межах програми державної допомоги, але підлягають повідомленню згідно з умовами такої програми та цим Законом.

Програма державної допомоги²² – нормативно-правовий акт або сукупність актів, на підставі яких певним категоріям суб'єктів господарювання передбачається надання державної допомоги впродовж певного або невизначеного періоду у визначеному або невизначеному розмірі.

---

¹⁹ Офіційний сайт Державної служби статистики України (Зайняте населення за видами економічної діяльності у 2012-2020 роках)

http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2014/rp/zn_ed/zn_ed_u/zn_ed_2020_ue.xls

²⁰ Офіційний сайт Державної служби статистики (чисельність населення (за оцінкою) на 1 січня 2021 року та середня чисельність у січні-грудні 2020 року)

http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2020/ds/kn/xls/kn1120_ue.xls

²¹ Відповідно до пункту 3 частини першої статті 1 Закону.

²² Відповідно до пункту 15 частини першої статті 1 Закону.

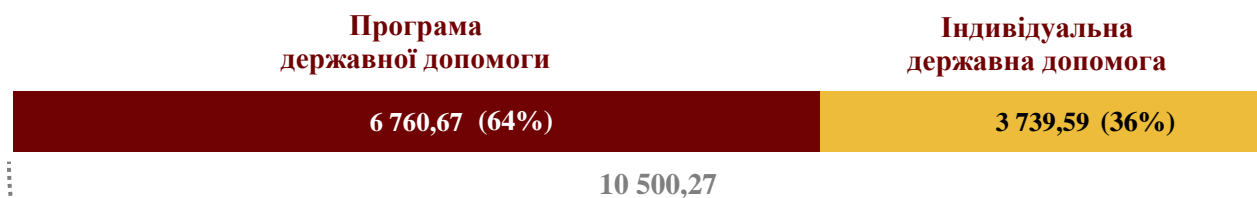

Рис. 9. Показники державної допомоги за типами допомоги (за наданою надавачами інформацією) у 2020 році, млн грн

У 2020 році обсяг допомоги за програмами державної допомоги переважав обсяг наданої допомоги як індивідуальної державної допомоги та становив 64% загальної суми наданої державної допомоги.

Водночас слід зазначити, що серед надавачів державної допомоги спостерігається тенденція до нехтування розробкою програм державної допомоги, а також, зокрема, зобов'язанням щодо повідомлення про різні заходи підтримки, що може призвести до ситуації, коли державна допомога не охоплена попереднім (ex ante) контролем.

2.3. Показники державної допомоги за формами допомоги (за наданою надавачами інформацією)

Інформація від надавачів державної допомоги щодо наданої у 2020 році державної допомоги за формами надання державної допомоги наведена на рис. 10.

Рис. 10. Сума державної допомоги за формами допомоги (за наданою надавачами інформацією) у структурі державної допомоги 2020 року

Найбільш поширеною формою надання державної допомоги у 2020 році є субсидія, яка, за наданою надавачами інформацією, становила 14%. Компенсація збитків суб'єктам господарювання становила – 8%, фіскальні заходи – 3%, дотації – 2%, гарантії – 2%, збільшення державної частки у статутному капіталі суб'єктів господарювання – менше 1%. Інші форми державної допомоги становили 70 %.

2.4. Показники державної допомоги за видами економічної діяльності (за наданою надавачами інформацією)

Найбільший обсяг державної допомоги у 2020 році надавався щодо добування кам'яного та бурого вугілля (50%), функціонування наземного і трубопровідного транспорту (27%), діяльності у сфері творчості, мистецтва та розваг (5%), діяльності у сфері спорту (2%), авіаційного транспорту (2%), обслуговування будинків і територій (2%). Державна допомога іншим видам економічної діяльності не перевищувала 1%.

Повний перелік наданої державної допомоги за видами економічної діяльності у 2020 році наведено в додатку 3 до Звіту.

2.5. Показники державної допомоги за джерелами фінансування (за наданою надавачами інформацією)

Інформація від надавачів державної допомоги щодо наданої у 2020 році державної допомоги за джерелами фінансування наведена на рис. 11.

Рис. 11. Сума державної допомоги за джерелами фінансування (за наданою надавачами інформацією) у структурі державної допомоги 2020 року, млн грн

За наданою надавачами державної допомоги інформацією, державна допомога у 2020 році за рахунок місцевих бюджетів становила 45% (у тому числі: міських бюджетів – 42%), державного бюджету – 54%.

2.6. Показники державної допомоги в розрізі регіонів (за наданою надавачами інформацією)

Інформація від надавачів державної допомоги щодо наданої у 2020 році державної допомоги в розрізі регіонів наведена в таблиці 5.

Таблиця 5

Сума державної допомоги в розрізі регіонів
(за наданою надавачами інформацією) у 2020 році

Регіон	Сума, млн грн
місто Київ	2 754,78
Донецька область	2 358,19
Луганська область	1 352,89
Львівська область	1 210,17
Харківська область	808,29
Запорізька область	557,45
Вся територія України	355,10
Волинська область	340,04
Дніпропетровська область	264,97
Хмельницька область	262,13
Івано-Франківська область	78,29
Вінницька область	29,86
Тернопільська область	29,23
Житомирська область	25,15
Одеська область	16,48
Київська область	14,45
Черкаська область	11,57
Рівненська область	11,42
Сумська область	7,12
Полтавська область	4,34
Кіровоградська область	2,80
Херсонська область	2,67
Миколаївська область	1,74
Чернігівська область	0,59
Закарпатська область	0,56

2.7. Показники державної допомоги за формою власності (за наданою надавачами інформацією)

Інформація від надавачів державної допомоги щодо наданої у 2020 році державної допомоги в розрізі форми власності наведена на рис. 12.

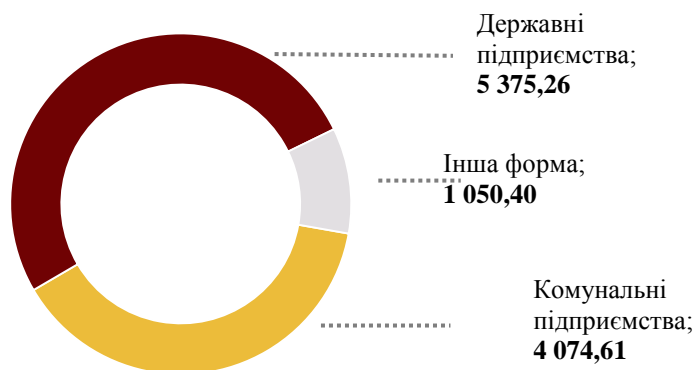

Рис. 12. Сума державної допомоги за формою власності (за наданою надавачами інформацією) у структурі державної допомоги 2020 року, млн грн

2.8. Показники державної допомоги в розрізі мети (цілі) надання державної допомоги (за наданою надавачами інформацією)

Інформація від надавачів державної допомоги щодо наданої у 2020 році державної допомоги в розрізі мети (цілі) надання державної допомоги наведена в таблиці 6.

Таблиця 6

Сума державної допомоги в розрізі мети (цілі) надання державної допомоги (за наданою надавачами інформацією) у 2020 році

Мета (ціль)	Сума, млн грн
Виконання загальнодержавних програм розвитку	5 712,14
Сприяння суб'єктам господарювання в окремих економічних сферах (зонах)	2 285,13
Сприяння окремим видам господарської діяльності	1 247,35
Інше	901,18
Розв'язання соціальних та економічних проблем загальнонаціонального характеру	305,36
Підтримка та збереження національної культурної спадщини	36,98
Сприяння соціально-економічному розвитку регіонів	12,13

3. Показники незначної державної допомоги

Незначною державною допомогою²³ є державна допомога одному суб'єкту господарювання, сукупний розмір якої незалежно від її форми та джерел не перевищує за будь-який трирічний період суму, еквівалентну 200 тисячам євро, визначену за офіційним валютним курсом, встановленим Національним банком України, що діяв на останній день фінансового року.

Згідно зі статтею 9 Закону повідомлення щодо незначної державної допомоги не подаються, якщо вона не стосується безпосередньо підтримки експортних операцій або переважного використання продукції вітчизняного виробництва порівняно з імпортованою продукцією.

Рішення Комітету про визнання відповідної державної допомоги незначною державною допомогою законодавством не передбачено. Надавач державної допомоги самостійно вирішує, чи є така державна допомога незначною.

Однак інформацію щодо незначної державної допомоги надавач такої допомоги подає Комітету в рамках проведення Уповноваженим органом моніторингу державної допомоги з дотриманням вимог Порядку, форм та вимог щодо подання Комітету інформації про чинну державну допомогу суб'єктам господарювання, затвердженого розпорядженням Комітету від 28.12.2015 № 43-рп, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 26.01.2016 за № 140/28270 (зі змінами, затвердженими розпорядженням Комітету від 19.07.2018 № 15-рп, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 16.08.2018 за № 942/32394).

Надавачі державної допомоги надали інформацію про надану у 2020 році незначну державну допомогу в розмірі **319 260,23 тис. грн.**

3.1. Показники незначної державної допомоги за типами допомоги (за наданою надавачами інформацією)

Інформація від надавачів державної допомоги щодо наданої у 2020 році незначної державної допомоги за типами допомоги наведена в таблиці 7.

Таблиця 7

Надана у 2020 році незначна державна допомога за типами допомоги

Тип державної допомоги	Сума, млн грн
Індивідуальна державна допомога в межах програми державної допомоги	137,35
Програма державної допомоги	136,95
Індивідуальна державна допомога поза межами програми державної допомоги	44,95

²³ Пункт 9 частини першої статті 1 Закону.

3.2. Показники незначної державної допомоги за формами допомоги (за наданою надавачами інформацією)

Інформація від надавачів державної допомоги щодо наданої у 2020 році незначної державної допомоги за формами надання державної допомоги наведена в таблиці 8.

Таблиця 8

Надана у 2020 році незначна державна допомога за формами надання (за наданою надавачами інформацією)

Форма надання державної допомоги	Сума, млн грн
Інша форма	161,79
Субсидія	64,58
Дотація	22,48
Фіскальні заходи	19,83
Кредит на пільгових умовах	18,34
Компенсація збитків суб'єктам господарювання	9,85
Відшкодування збитків	8,51
Збільшення державної частки у статутному капіталі суб'єктів господарювання	6,22
Обслуговування кредитів за пільговими тарифами	3,23
Надання суб'єктам господарювання послуг за цінами нижче ринкових опосередковано	1,58
Гарантії	1,57
Грант	1,27
Зменшення фінансових зобов'язань суб'єктів господарювання перед фондами загальнообов'язкового державного соціального страхування	0,01

3.3. Показники незначної державної допомоги за джерелами фінансування (за наданою надавачами інформацією)

Інформація від надавачів державної допомоги щодо наданої незначної державної допомоги за джерелами фінансування наведена в таблиці 9.

Таблиця 9

Надана у 2020 році незначна державна допомога за джерелами фінансування (за наданою надавачами інформацією)

Джерела фінансування	Сума, млн грн
Місцеві ресурси. Кошти бюджетів міст	144,48
Місцеві ресурси. Кошти обласних бюджетів	40,10
Місцеві ресурси. Інше	35,88

Ресурси держави	24,48
Місцеві ресурси. Кошти бюджетів сіл, їх об'єднань	21,12
Місцеві ресурси. Кошти бюджетів селищ	14,03
Місцеві ресурси. Кошти районних бюджетів	12,14
Місцеві ресурси. Земля, що є у власності територіальних громад сіл, селищ, міст, районів у містах	11,79
Інше	8,12
За рахунок державних та/або комунальних підприємств	3,92
Місцеві ресурси. Рухоме і нерухоме майно, що є у власності територіальних громад сіл, селищ, міст, районів у містах	3,18

3.4. Показники незначної державної допомоги в розрізі регіонів (за наданою надавачами інформацією)

Інформація від надавачів державної допомоги щодо наданої у 2020 році незначної державної допомоги в розрізі регіонів наведена на рис. 13.

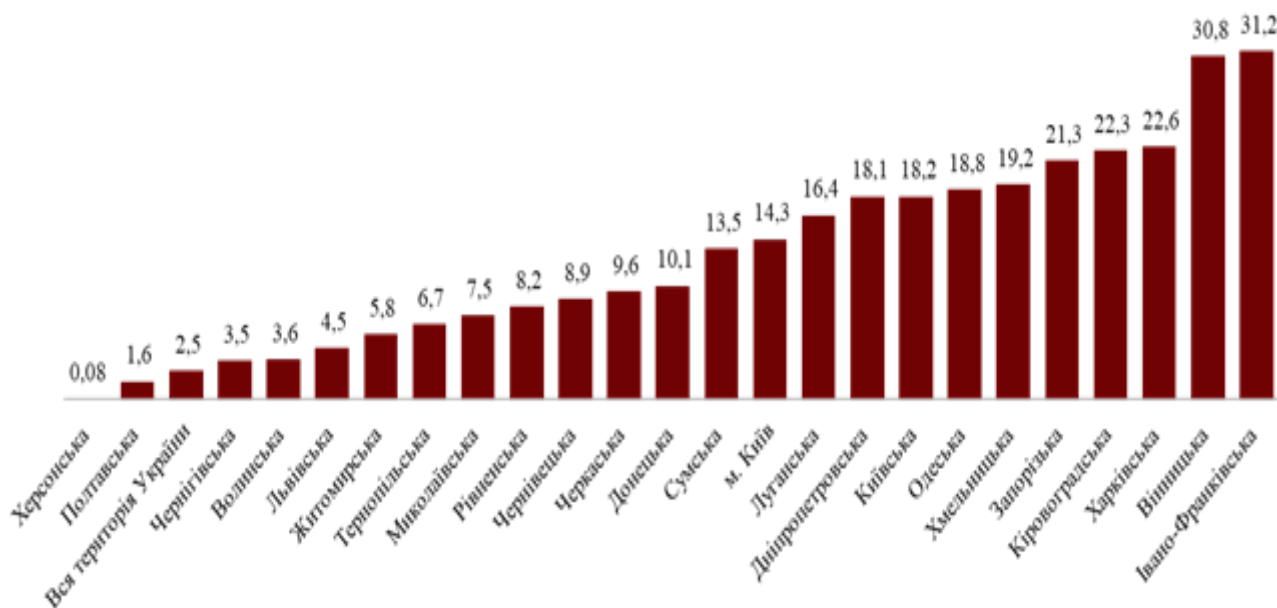

Рис. 13. Надана у 2020 році незначна державна допомога в розрізі регіонів (за наданою надавачами інформацією), млн грн

3.5. Показники незначної державної допомоги за формою власності (за наданою надавачами інформацією)

Інформація від надавачів державної допомоги щодо наданої у 2020 році незначної державної допомоги за формою власності наведена в таблиці 10.

Надана у 2020 році незначна державна допомога за формою власності
(за наданою надавачами інформацією)

Форма власності	Сума, млн грн
Комунальне підприємство	206,73
Інша форма	57,57
Товариство з обмеженою відповідальністю	24,19
Об'єднання громадян	11,48
Комунальний заклад	8,27
Фізичні особи–підприємці	4,35
Державне підприємство	4,25
Приватне підприємство	1,80
Публічне акціонерне товариство	0,62

3.6. Показники незначної державної допомоги в розрізі мети (цілі) надання державної допомоги (за наданою надавачами інформацією)

Інформація від надавачів державної допомоги щодо наданої у 2020 році незначної державної допомоги в розрізі мети (цілі) надання державної допомоги наведена в таблиці 11.

Таблиця 11

Надана у 2020 році незначна державна допомога в розрізі мети (цілі)
надання державної допомоги (за наданою надавачами інформацією)

Мета (ціль)	Сума, млн грн
Інше	176,48
Сприяння окремим видам господарської діяльності	43,34
Розв'язання соціальних та економічних проблем загальнонаціонального характеру	29,60
Сприяння суб'єктам господарювання в окремих економічних сферах (зонах)	23,03
Сприяння соціально-економічному розвитку регіонів	22,40
Виконання загальнодержавних програм розвитку	18,03
Підтримка та збереження національної культурної спадщини	6,36

3.7. Показники незначної державної допомоги в розрізі категорії надання державної допомоги (за наданою надавачами інформацією)

Інформація від надавачів державної допомоги щодо наданої у 2020 році незначної державної допомоги в розрізі категорії надання державної допомоги наведена в таблиці 12.

Таблиця 12

Надана у 2020 році незначна державна допомога в розрізі категорії надання державної допомоги (за наданою надавачами інформацією)

Категорії надання державної допомоги	Суми, млн грн
Інше	139,17
Допомога на підтримку окремих галузей економіки	63,68
Підтримка середнього та малого підприємництва	48,83
Допомога для забезпечення розвитку регіонів	46,86
Допомога на відновлення платоспроможності та реструктуризацію суб'єктів господарювання	18,71
Допомога на працевлаштування окремих категорій працівників та створення нових робочих місць	1,50
Допомога на захист навколишнього природного середовища	0,55

4. Показники державної підтримки комунальних та державних підприємств

Протягом 2020 року Комітетом прийнято 191 рішення, що стосувалося фінансової підтримки комунальних та державних підприємств, 25 рішень було прийнято щодо підтримки конкретних приватних підприємств, суб'єктів господарювання незалежно від форми власності тощо (див. рис. 14).

Рис. 14. Отримувачі фінансової підтримки за формами власності відповідно до кількості прийнятих Комітетом рішень у 2020 році

Більшість із 191 рішення Комітету, що стосуються підтримки комунальних та державних підприємств, а саме 65 рішень, відповідно до класифікаторів видів економічної діяльності (секція КВЕД) стосувалися діяльності у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування (благоустрій, утримання парків, вулично-дорожньої мережі, мереж зовнішнього освітлення тощо); інші рішення: стосовно розвитку сфери транспорту – 35

рішень; будівництва – 21 рішення; переробної промисловості – 18 рішень; мистецтва та спорту – 14 рішень; утримання та реконструкції мереж водопостачання, водовідведення, теплових мереж – 9 рішень; охорони здоров'я – 8 рішень; інші – 20 рішень (див. рис. 15).

Рис. 15. Структура прийнятих рішень Комітету, що стосуються комунальних та державних підприємств, у 2020 році за класифікаторами видів економічної діяльності

Рішення Комітету як Уповноваженого органу з питань державної допомоги суб'єктам господарювання стосувалися підтримки / державної допомоги комунальних та державних підприємств на загальну суму 27 557,49 млн грн, у тому числі:

- ✓ не є державною допомогою – 20 643,5 млн грн;
- ✓ допустима державна допомога – 4 853,39 млн грн;
- ✓ недопустима державна допомога – 232,5 млн грн;
- ✓ державна підтримка, зазначена в рішеннях стосовно здійснення функцій замовника, щодо якої відповідні обсяги допустимої/недопустимої державної

допомоги для конкуренції на момент прийняття таких рішень встановити неможливо – 1828,11 млн грн.

5. Законопроектна та нормотворча діяльність

Угода про асоціацію передбачає, що в Україні система регулювання державної допомоги суб'єктам господарювання повинна відповідати аналогічній системі в ЄС. Україна має зобов'язання узгодити законодавство про конкуренцію та практику його застосування з *acquis* ЄС²⁴ у сфері державної допомоги (стаття 256 Угоди про асоціацію).

Наразі відповідно до статті 264 Угоди про асоціацію сторони домовилися, що вони застосовуватимуть статті 262, 263(3) або 264(4) цієї Угоди (статті саме щодо державної допомоги) з використанням як джерела тлумачення критеріїв, що впливають із застосування статей 106, 107 та 93 Договору про функціонування Європейського Союзу, зокрема відповідну судову практику Суду Європейського Союзу, а також відповідне вторинне законодавство, рамкові положення, керівні принципи та інші чинні адміністративні акти Союзу.

Водночас відповідно до статті 267 Угоди про асоціацію у грудні 2022 року закінчується перехідний період підготовки національного законодавства до вимог правової системи Європейського Союзу.

Відтак Комітет постійно вживає заходів щодо удосконалення необхідної нормативно-правової бази у сфері державної допомоги.

❖ У 2020 році внесено до Кабінету Міністрів України такі критерії оцінки допустимості державної допомоги, розроблені Комітетом:

➤ Критерії оцінки допустимості державної допомоги суб'єктам господарювання у вугільній галузі²⁵

Критерії оцінки допустимості державної допомоги суб'єктам господарювання у вугільній галузі розроблено з метою створення правових та організаційних механізмів реалізації положень Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» у частині здійснення оцінки допустимості державної допомоги у вугільній галузі.

Здійснення державного контролю за допустимістю державної допомоги передбачає виникнення відносин між Уповноваженим органом, надавачами та отримувачами державної допомоги на різних етапах надання державної підтримки, зокрема, на стадії її планування.

²⁴ Правова система Європейського Союзу.

²⁵ Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 13 січня 2021 р. № 38.

Відповідно до принципів, закріплених у Договорі про функціонування Європейського Союзу, Угоді про асоціацію, Законі України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання», будь-яка державна допомога, яка спотворює або загрожує спотворенням економічної конкуренції, створюючи переваги для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності, є забороненою (крім низки передбачених Законом винятків).

Впровадження Критеріїв захищатиме інтереси суспільства від спотворення конкуренції та неефективного функціонування товарних ринків унаслідок незадовільного та безконтрольного надання такої державної допомоги.

Постановою визначаються критерії оцінки допустимості державної допомоги, яка надається суб'єктам господарювання у вугільній галузі на:

- закриття вугледобувних підприємств або їх відокремлених підрозділів;
- покриття виняткових витрат;
- забезпечення доступу до запасів вугілля;
- заходи з технічного переоснащення та модернізацію вугледобувних підприємств;
- покриття поточних витрат.

Регуляторний акт розроблено з метою впровадження правового регулювання відносин між Комітетом (як Уповноваженим органом з питань державної допомоги), надавачами державної допомоги та її отримувачами під час оцінки допустимості державної допомоги суб'єктам господарювання у вугільній галузі.

➤ Критерії оцінки допустимості державної допомоги суб'єктам господарювання на подолання наслідків, спричинених коронавірусною хворобою COVID-19²⁶

Метою постанови Уряду «Про затвердження Критеріїв оцінки допустимості державної допомоги суб'єктам господарювання на подолання наслідків, спричинених коронавірусною хворобою COVID-19» є встановлення правового забезпечення оцінки заходів підтримки суб'єктів господарювання, що спрямовані на подолання негативних економічних наслідків, пов'язаних із коронавірусною хворобою COVID-19.

Критерії розроблено на виконання Державної програми стимулювання економіки для подолання негативних наслідків, спричинених обмежувальними заходами щодо запобігання виникненню і поширенню гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, на 2020 - 2022

²⁶ Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 3 березня 2021 р. № 200.

роки, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 27.05.2020 № 534.

Наразі поширення коронавірусної хвороби COVID-19 є надзвичайною ситуацією не тільки в галузі охорони здоров'я, а й у будь-якій сфері економіки, які забезпечують суспільство товарами та послугами. Різні заходи стримування хвороби, прийняті державою, такі як заходи соціального дистанціювання, обмеження подорожей та проведення інших карантинних заходів, можуть негативно впливати як на попит, так і на пропозицію та, як наслідок, обмежують та не дозволяють суб'єктам господарювання здійснювати господарську діяльність повною мірою. Найчастіше суб'єкти малого та середнього підприємництва зазнають певних труднощів через імовірну відсутність ліквідності або раптову нестачу матеріальних ресурсів. Реакція держави у вигляді підтримки певних суб'єктів господарювання має вирішальне значення для пом'якшення негативних наслідків для економіки, пов'язаних із коронавірусною хворобою COVID-19. Разом із тим така підтримка може мати негативний вплив та спотворювати економічну конкуренцію, тому затвердження Урядом Критеріїв дозволить оцінювати такі заходи на сумісність із конкуренцією й належним функціонуванням ринку товару та послуг.

Цим регуляторним актом визначаються: коло суб'єктів господарювання, до яких застосовуються критерії, мета, з якою надається державна допомога, та її форми.

Критеріями встановлюється декілька видів державної допомоги та умови, за яких така державна допомога є допустимою. Зокрема:

- державна допомога в розмірі до 400 тисяч євро для всіх суб'єктів господарювання, які постраждали внаслідок карантину, що перешкоджає провадити економічну діяльність;

- інвестиційна державна допомога для виробництва відповідних товарів, пов'язаних із запобіганням, виникненням, поширенням, лікуванням та профілактикою COVID-19;

- державна допомога у формі нових гарантій за індивідуальними кредитами;

- державна допомога у формі компенсації процентних ставок за кредитами;

- державна допомога у формі відстрочки сплати податків та/або внеску на соціальне забезпечення;

- державна допомога по частковому безробіттю на період карантину.

Критерії оцінки допустимості державної допомоги суб'єктам господарювання розроблені для тимчасових заходів, спрямованих на підтримку

економіки в умовах коронавірусної хвороби COVID-19. Ці Критерії підготовлено на базисі норм вторинного законодавства ЄС²⁷, а також враховуючи особливості національного законодавства.

➤ **Критерії оцінки допустимості державної допомоги суб'єктам господарювання на охорону навколишнього природного середовища²⁸**

Метою прийняття акта є створення правових та організаційних механізмів реалізації положень Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» у частині здійснення оцінки допустимості державної допомоги на охорону навколишнього природного середовища для конкуренції.

Наразі існує потреба визначення критеріїв оцінки допустимості державної допомоги суб'єктам господарювання на охорону навколишнього природного середовища на підзаконному рівні (актом Кабінету Міністрів України), в яких будуть закріплені правові та організаційні механізми реалізації положень Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» у частині здійснення оцінки допустимості державної допомоги на охорону навколишнього природного середовища для конкуренції.

Проблему не може бути розв'язано за допомогою чинних регуляторних актів, оскільки жоден із них не регулює визначення критеріїв оцінки допустимості державної допомоги суб'єктам господарювання на захист навколишнього природного середовища.

Критерії оцінки допустимості державної допомоги на охорону навколишнього природного середовища, що надається суб'єктам господарювання для цілей, передбачених частиною першою статті 6 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання», застосовуватимуться Уповноваженим органом з питань державної допомоги для здійснення оцінки допустимості чинної та нової державної допомоги на охорону навколишнього природного середовища та прийняття рішення щодо визнання такої державної допомоги допустимою відповідно до частини четвертої статті 6 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання».

---

²⁷ Temporary Framework to support the economy in the context of the coronavirus outbreak (2020/C 91 I/01);

First Amendment to the Temporary Framework to support the economy in the context of the coronavirus outbreak (2020/C 112 I/01); Second amendment to the Temporary Framework to support the economy in the context of the coronavirus outbreak (2020/C 164/03); Third amendment to the Temporary Framework for State aid measures to support the economy in the current Covid-19 outbreak (2020/C 218/03); Amended notification template for the Temporary Framework after the third amendment.

²⁸ Проект постанови після доопрацювання повторно внесено Кабінету Міністрів України 21.12.2020.

Визначення критеріїв оцінки допустимості державної допомоги суб'єктам господарювання на захист навколишнього природного середовища захищатиме інтереси суспільства від спотворення конкуренції та неефективного функціонування товарних ринків унаслідок неефективного та безконтрольного надання такої державної допомоги.

Регуляторний акт розроблено з метою впровадження правового регулювання відносин між Комітетом (як Уповноваженим органом з питань державної допомоги), надавачами державної допомоги та її отримувачами під час визначення допустимості державної допомоги суб'єктам господарювання на охорону навколишнього природного середовища.

Проектом постанови пропонується визначити умови та критерії визначення допустимості державної допомоги на охорону навколишнього природного середовища.

Критерії визначатимуть:

- мету і форми державної допомоги;
- категорії отримувачів державної допомоги;
- максимальний розмір державної допомоги, яка може надаватися;
- умови та спосіб розрахунку сукупного розміру державної допомоги;
- витрати, що можуть бути відшкодовані отримувачам державної допомоги.

Прийняття акта сприятиме виконанню Україною зобов'язань, взятих відповідно до частини першої статті 267 Угоди про асоціацію між Україною та ЄС щодо прийняття національного законодавства про державну допомогу.

❖ У 2020 році розроблено нову редакцію Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання»

Розроблена Комітетом нова редакція Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» була розміщена на офіційному вебсайті Комітету, активно обговорювалася та доопрацьовувалася з представниками відповідних органів виконавчої влади, ділової спільноти, міжнародними партнерами, та знайшла своє відображення в законопроекті «Про внесення змін до Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» та інших законодавчих актів України щодо вдосконалення контролю та моніторингу державної допомоги суб'єктам господарювання» (реєстраційний № 5648 від 10.06.2021)²⁹, внесеному на розгляд Верховної Ради України народними депутатами України Р. Підласою., Д. Арахамією та іншими.

---

²⁹ Комітет на виконання вимог § § 111-114 глави 2 розділу 11 Регламенту Кабінету Міністрів України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 18 липня 2007 р. № 950 (зі змінами), бере участь у супроводженні зазначеного законопроекту у Верховній Раді України, здійснює моніторинг засідань відповідних комітетів Верховної Ради України, зокрема, представники

Метою законопроекту є приведення національного законодавства до правил контролю й моніторингу державної допомоги, що закріплені Угодою про асоціацію, та *acquis* ЄС, а також удосконалення встановленого правового регулювання з метою ефективного функціонування системи контролю й моніторингу державної допомоги.

Зокрема, у проєкті Закону у визначенні «державна допомога суб'єктам господарювання» передбачено важливий компонент – вплив на міжнародну торгівлю між Україною та країнами ЄС, який є невід'ємною ознакою для визнання державної підтримки державною допомогою, згідно з положеннями Угоди про асоціацію та відповідного вторинного законодавства ЄС.

Законопроєктом також пропонується для цілей сфери державної допомоги встановити нове визначення «суб'єкта господарювання» та надати визначення «економічної діяльності», на яку буде поширюватися дія Закону, що також позитивно позначиться на роботі Комітету, його інституційній спроможності та звузить кількість випадків визнання державною допомогою державної підтримки.

Крім того, проєктом Закону пропонується надати визначення: «перевага», «дата надання державної допомоги», «дата отримання державної допомоги в розпорядження». У проєкті Закону деталізуються положення стосовно незначної державної допомоги, послуг загального економічного інтересу, форм державної допомоги, що позитивно позначиться на обізнаності надавачів державної допомоги.

Запропоновані зміни заповнюють прогалини, наявні в чинному Законі. Так, статтю 3 чинного Закону передбачено, що перелік послуг, які становлять загальний економічний інтерес, встановлюється Кабінетом Міністрів України, однак такий підхід концептуально не відповідає нормам законодавства ЄС, відповідно до яких компенсація за надання послуг оцінується або як недержавна допомога, або як допустима державна допомога.

Положення про те, що Уповноважений орган, крім національного законодавства, керується положеннями міжнародних договорів, рамкових положень, керівних принципів та іншими актами ЄС під час винесення рішення, забезпечує дотримання зобов'язань, встановлених Угодою про асоціацію, а також дозволяє ґрунтовно та ефективно розглядати повідомлення та справи про державну допомогу.

Проектом Закону пропонується встановлення важливого інструменту – перебігу строку давності повернення державної допомоги, якого не існує в чинному Законі.

Крім того, для ефективного та швидкого розгляду повідомлень та справ державної допомоги проектом Закону пропонується розподіл повноважень між Уповноваженим органом та органами Уповноваженого органу (адміністративна колегія (колегії), державні уповноважені Комітету), удосконалюється процедура розгляду повідомлень, справ, перегляду рішень, розгляду заяв про незаконну державну допомогу, а також встановлюється штраф суб'єктів господарювання в разі неподання інформації до Комітету в розмірі одного процента доходу від реалізації продукції за останній звітний рік у рамках розгляду справи. Зазначена норма запозичена з акта вторинного законодавства Європейської комісії 2015/1589.

Отже, запропоновані зміни позитивно вплинуть на функціонування системи контролю й моніторингу державної допомоги в Україні, а також дозволять зосередити увагу країни на більш масштабних і складних справах державної допомоги, які впливають на міжнародну торгівлю між Україною та ЄС, що і є головною метою системи контролю за державною допомогою.

6. Підвищення обізнаності у сфері державної допомоги

Розвиток національної системи контролю державної допомоги в Україні знаходиться на початковому етапі. З метою подальшого розвитку ефективної системи державної допомоги одним із пріоритетних напрямів роботи Комітету, як і в попередні роки, залишається поширення знань про державну допомогу.

Протягом 2020 року:

- ✓ проведено більше 7 180 консультацій із надавачами державної допомоги;
- ✓ проведено 9 виступів із питань надання державної допомоги на конференціях, семінарах та зустрічах.

У 2020 році Комітетом, за письмовими зверненнями надавачів та отримувачів державної підтримки, надано 106 роз'яснень із питань застосування законодавства у сфері державної допомоги.

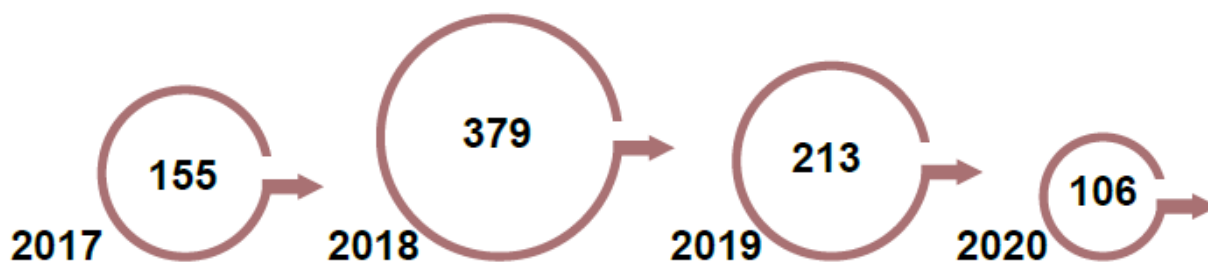

Рис. 16. Кількість роз'яснень у розрізі років

Кількість таких роз'яснень щорічно зменшується, зважаючи на постійне проведення фахівцями Комітету відповідних консультацій. На офіційному вебпорталі Комітету опубліковано найпоширеніші питання та відповіді щодо державної допомоги, які наразі є актуальними³⁰.

Впродовж 2020 року Комітет продовжував співпрацю з проектом технічної допомоги ЄС «Підтримка Антимонопольного комітету України у впровадженні правил державної допомоги» (далі – Проєкт SESAR).

У 2020 році фахівці Департаменту моніторингу і контролю державної допомоги Комітету постійно брали участь в організованих Проєктом SESAR навчальних курсах із поглиблення знань про державну допомогу з метою забезпечення кращого застосування правил державної допомоги ЄС та розвитку нових навичок оцінювання повідомлень, проведення розслідувань, підготовки рішень тощо.

З метою впровадження в Україні найкращих практик ЄС представники Комітету в лютому 2020 року взяли участь у навчальній поїздки до Словаччини та Угорщини, під час якої ознайомилися з методологією та процедурами розгляду питань із державної допомоги суб'єктам господарювання, а також практичною реалізацією та використанням критеріїв допустимості державної допомоги в цих країнах.

Фахівці Комітету взяли участь у семінарах із вивчення практичних аспектів системи правозастосування та адвокатування конкуренції в країнах ЄС, організованих Проєктом SESAR у містах Запоріжжі, Маріуполі та Львові з метою підвищення кваліфікації представників територіальних відділень Комітету та рівня обізнаності надавачів державної допомоги на місцевому рівні щодо питань застосування законодавства у сфері державної допомоги.

Дводенні курси проведених семінарів у зазначених містах охоплювали теми, які є істотними та необхідними для розуміння всіма сторонами, що беруть участь у застосуванні правил державної допомоги, визначених Законом та

³⁰ <https://amcu.gov.ua/napryami/derzhavna-dopomoga/vidpovid-na-poshireni-pitannya>

відповідними підзаконними актами. Основна мета курсу – надати учасникам базові знання про поняття державної допомоги, категорії державної допомоги (цілі), які можуть бути допустимими, основні форми та інструменти державної допомоги, конкретні секторальні правила допомоги та законодавчі процедури щодо вимоги повідомлення. Доповідачами та тренерами таких семінарів були експерти Проекту SESAR та фахівці Комітету.

У ході семінарів фахівці Департаменту моніторингу і контролю державної допомоги Комітету представили тематики щодо особливостей здійснення моніторингу і контролю державної допомоги в Україні, а експерти ЄС – правила та досвід ЄС щодо подібних підходів у застосуванні правил державної допомоги в державах-членах.

Починаючи з квітня 2020 року, Проєкт SESAR почав організовувати спеціалізоване онлайн-навчання для фахівців Комітету з експертами цього Проєкту. Такий формат виявився достатньо ефективним для навчання та комунікації під час проведення карантинних заходів.

Було проведено більше 20 вебінарів, у тому числі із залученням представників територіальних відділень Комітету та заінтересованих органів влади, зокрема, за такими темами:

- «Поняття ДД»;
- «Ковід-19 та правила державної допомоги»;
- «Державна допомога на професійну підготовку працівників»;
- «Державна допомога на відновлення та реструктуризацію»;
- «Повернення незаконної державної допомоги»;
- «Встановлення інтенсивності державної допомоги»;
- «Державна допомога на проведення наукових досліджень, технічний розвиток та інноваційну діяльність»;
- «Методологія розрахунку елементу допомоги»;
- «Застосовуваність ПЗЕІ у транспортному секторі»;
- «Зміни ЗДД. Критерії допустимості державної допомоги для культури»;
- «Зміни ЗДД. Критерії допустимості державної допомоги для спорту»;
- «Розрахунок елементу допомоги. Сільське відділення Укрпошти»;
- «Розробка керівних принципів для ведення обліку державної допомоги та розподілення рахунків».

Восени 2020 року досягнуто домовленостей щодо продовження Проєкту SESAR на 2 роки – до грудня 2022 року, що сприятиме подальшому розвитку інституту державної допомоги в Україні та наближенню національного законодавства в галузі конкуренції до стандартів ЄС відповідно до Угоди про асоціацію.

Висновки та напрями, що потребують уваги

Щорічний звіт за 2020 рік складено на основі інформації про державну допомогу суб'єктам господарювання, що надійшла до Комітету від центральних та місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, які є надавачами державної допомоги.

Як показує практика, незважаючи на постійну просвітницьку роботу Комітету, яка здійснюється, зокрема, шляхом проведення навчальних тренінгів, семінарів та вебінарів для представників різних ланок органів влади, органів місцевого самоврядування, а також надсилання листів-нагадувань про необхідність подання Комітетові інформації згідно з вимогами Закону та розпоряджень Комітету від 04.03.2016 № 2-рп та від 28.12.2015 № 43-рп, існує ймовірність неповного надання надавачами фінансової підтримки інформації про чинну та нову державну допомогу, звітування про її обсяги, а також неповного звітування про обсяги незначної державної допомоги.

Відповідно й надалі наявна необхідність підвищення обізнаності надавачів державної допомоги з метою покращення виконання ними норм законодавства у сфері державної допомоги.

Висновки

1. В Україні створена та функціонує система моніторингу державної допомоги та контролю за допустимістю державної допомоги для конкуренції.

У звітному році кількісні показники діяльності Комітету менші порівняно із 2018 та 2019 роками.

З одного боку, така ситуація пов'язана з карантинними умовами, спричиненими коронавірусом SARS-CoV-2, що могло призвести до зменшення кількості повідомлень про нову державну допомогу.

З другого боку, зменшилася кількість повідомлень про нову державну допомогу, за результатами розгляду яких державну підтримку суб'єктам господарювання Комітет визнає такою, що не є державною допомогою відповідно до Закону. Таких рішень у 2020 році – 157, у 2019 році – 269, у 2018 році – 174, що у відносних показниках від загальної кількості рішень, прийнятих у відповідних роках, становить у 2020 році – 73%, у 2019 році – 83%, у 2018 році – 94,1%.

У звітному році порівняно із 2019 роком удвічі (порівняно з 2018 роком – втричі) зменшилася кількість письмових індивідуальних звернень за роз'ясненнями з питань застосування законодавства у сфері державної допомоги, зважаючи на постійне проведення фахівцями Комітету відповідних консультацій та розміщених на вебсайті Комітету найпоширеніших питань і відповідей щодо державної допомоги.

Така тенденція є позитивною, оскільки свідчить про поступове підвищення обізнаності надавачів державної допомоги внаслідок проведеної Комітетом роз'яснювальної роботи, а також дозволяє Комітету зосередити увагу на більш складних та вагомих питаннях. Зокрема, таких як виявлення незаконної державної допомоги та визнання такої державної допомоги недопустимою для конкуренції. Якщо у 2018 році таких рішень було лише 2 із 185, у 2019 році – 13 із 324, то у 2020 році – 19 із 216.

2. Наразі є досить низькою, як і в попередні роки, статистика подання повідомлень саме центральними органами виконавчої влади. Із загального числа повідомлень про державну допомогу суб'єктам господарювання, отриманих Комітетом протягом 2020 року, нотифікації від центральних органів виконавчої влади становили менше 10% (у 2019 році – 13%). Крім того, навіть у випадку направлення відповідних повідомлень, таке повідомлення направляється, як правило, вже після прийняття нормативно-правового акта, коли внести будь-які зміни до такого акта для того, щоб державна допомога, що надається, була допустимою, вже запізно. Тобто, центральні органи виконавчої влади, які є найбільш значними надавачами державної допомоги, не в повному обсязі виконують свій обов'язок щодо подання повідомлень про державну допомогу суб'єктам господарювання. Отже, процес повідомлення про державну допомогу, що планується надаватися суб'єктам господарювання, потребує суттєвого вдосконалення та контролю.

3. У 2020 році обсяг допомоги за програмами державної допомоги переважав обсяг наданої допомоги як індивідуальної державної допомоги та становив 64% від загальної суми наданої державної допомоги. Водночас слід зазначити, що серед надавачів державної допомоги все ж таки спостерігається тенденція до нехтування розробкою програм державної допомоги.

Натомість, як свідчить практика держав-членів ЄС, розробка програм державної допомоги сприятиме зменшенню кількості випадків незапланованої та непрозорої індивідуальної державної допомоги, що потребують оцінки та затвердження їх відповідності. Зазвичай програми державної допомоги значно полегшують надання допомоги як на центральному, так і на регіональному / місцевому рівнях. Розробка саме програм державної допомоги, замість індивідуальних заходів, підвищить інвестиційну привабливість країни в цілому та її окремих регіонів, забезпечить правову визначеність для отримувачів, рівні та стабільні умови діяльності на відповідних ринках, покращить планування та прозорість витрат державного та місцевих бюджетів, а також публічність такої інформації.

4. Під час формування щорічного бюджету України необхідним є дотримання надавачами державної допомоги вимог частини четвертої статті 35 Бюджетного кодексу України. Водночас багато надавачів державної допомоги не виконують цієї вимоги. Відповідно цей напрям також потребує зосередження уваги Комітету.

5. Більшість рішень Комітету у 2020 році, як і в попередні роки, стосувалися підтримки комунальних та державних підприємств – 88% від загальної кількості рішень про надання державної допомоги. У 2019 році кількість таких рішень становила близько 84%.

Слід зазначити, що нормативно-правова база у сфері державної допомоги, яка діє в Україні, єдина для суб'єктів господарювання всіх форм власності.

Заінтересовані особи мають можливість звернутися до Комітету із заявою стосовно незаконної державної допомоги та/або неналежного використання державної допомоги. Спеціальні вимоги до змісту та порядку оформлення такої заяви визначені в Порядку розгляду справ про державну допомогу суб'єктам господарювання, затвердженому розпорядженням Антимонопольного комітету України від 12.04.2016 № 8-рп.

6. З метою узгодження національного законодавства у сфері державної допомоги з *acquis* ЄС, необхідне подальше удосконалення нормативно-правової бази та визначення заходів для надавачів державної допомоги, які б стимулювали їх до виконання вимог законодавства у сфері державної допомоги.

Наразі вкрай важливим є зосередитися на вдосконаленні наявних прогалин щодо практичного застосування європейських норм та правил надання, моніторингу та контролю державної допомоги в Україні.

7. У 2020 році фахівці Департаменту моніторингу і контролю державної допомоги Комітету постійно брали участь в організованих Проектом SESAR навчальних курсах із поглиблення знань про державну допомогу з метою забезпечення кращого застосування правил державної допомоги ЄС та розвитку нових навичок оцінювання повідомлень, проведення розслідувань, підготовки рішень тощо.

Водночас Департамент моніторингу і контролю державної допомоги Комітету проводить значну роботу в частині адвокатування системи моніторингу та контролю державної допомоги, завдяки чому загалом ситуація щодо обізнаності органів влади, отримувачів у сфері державної допомоги

покращується. Оскільки ця робота є довготривалою та комплексною, Комітет продовжує підвищення загального рівня обізнаності надавачів та суспільства щодо інституту державної допомоги суб'єктам господарювання.

Враховуючи здійснений аналіз та практичну роботу Комітету протягом 2020 року, можна виділити такі **пріоритетні напрями, що потребують уваги** у 2021 році на шляху становлення ефективної системи державної допомоги:

- прийняття рішень відповідно до Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» за результатами розгляду повідомлень та справ про нову державну допомогу;
- удосконалення нормативного регулювання сфери державної допомоги;
- забезпечення інформування Європейської комісії щодо надання державної допомоги в Україні згідно з вимогами Угоди про асоціацію;
- надання роз'яснень із питань застосування законодавства у сфері державної допомоги;
- вжиття заходів для активізації подання повідомлень про державну допомогу та відповідних звітів центральними органами виконавчої влади;
- адвокатування системи державної допомоги в частині розроблення надавачами програм державної допомоги;
- проведення різноманітних заходів із метою постійного підвищення обізнаності у сфері державної допомоги її надавачів та отримувачів.

Перелік додатків

Додаток 1. Рішення Комітету про допустимість державної допомоги для конкуренції, прийняті у 2020 році.

Додаток 2. Рішення Комітету про недопустимість державної допомоги для конкуренції, прийняті у 2020 році.

Додаток 3. Сума наданої державної допомоги за видами економічної діяльності (за наданою надавачами інформацією) у 2020 році.

Рішення Комітету про допустимість державної допомоги для конкуренції, прийняті у 2020 році

№ п/п	Назва надавача ДД	Назва отримувача ДД	Регіон	Дата початку ДД	Дата завершення ДД	Номер рішення Комітету	Дата рішення Комітету	Допустимість ДД	Сума ДД, тис. грн	Сума, тис. євро	Форми надання
1	Миколаївська міська рада	Комунальне підприємство Миколаївської міської ради «Миколаїв-електротранс»	Миколаївська область	01.01.2020	31.12.2032	28-р	16.01.2020	Допустима державна допомога за умови виконання зобов'язань		20 000,00	Гарантії
2	Міністерство економічного розвитку і торгівлі України	Державне підприємство «Конотопський авіаремонтний завод «АВІАКОН»	Сумська область	09.06.2010	01.01.2025	29-р	16.01.2020	Буде допустимою державною допомогою після 02.08.2022 за умови внесення змін до умов її надання та виконання зобов'язань			Фіскальні заходи
3	Міністерство економічного розвитку і торгівлі України	ПАТ «Вовчанський агрегатний завод»	Харківська область	09.06.2010	01.01.2025	30-р	16.01.2020	Буде допустимою державною допомогою після 02.08.2022 за умови внесення змін до умов її надання та виконання зобов'язань			Фіскальні заходи

4	Міністерство економічного розвитку і торгівлі України	ПАТ «Дніпропетровський агрегатний завод»	Дніпропетровська область	09.06.2010	01.01.2025	31-р	16.01.2020	Буде допустимою державною допомогою після 02.08.2022 за умови внесення змін до умов її надання та виконання зобов'язань			Фіскальні заходи
5	Відділ культури і туризму Білоцерківської міської ради	Комунальний заклад Білоцерківської міської ради «Білоцерківський міський Будинок органної та камерної музики»	Київська область	01.01.2018	31.12.2022	25-р	16.01.2020	Допустима державна допомога	18 792,56		Субсидія, фіскальні заходи
6	Департамент культури Луцької міської ради	Комунальне підприємство «Луцький зоопарк»	Волинська область	01.01.2020	31.12.2021	43-р	23.01.2020	Допустима державна допомога	20 706,10		Дотація, зменшення ставки податку
7	Управління культури і туризму Донецької обласної державної адміністрації	Обласне комунальне підприємство «Центр кіномистецтва та культури»	Донецька область	01.01.2020	31.12.2022	44-р	23.01.2020	Допустима державна допомога	17 878,20		Поточні трансфери

8	Сумська міська рада	Суб'єкти господарювання, які здійснюють діяльність із підтримки театральних і концертних заходів, функціонування театральних і концертних залів, театральної та концертної діяльності	Сумська область	01.01.2020	31.12.2020	46-р	23.01.2020	Допустима державна допомога за умови виконання зобов'язань			Фіскальні заходи
9	Управління праці та соціального захисту населення Хмельницької міської ради; Управління житлово-комунального господарства Хмельницької міської ради	Хмельницьке комунальне підприємство «Електротранс»	Хмельницька область	01.01.2016	31.12.2020	47-р	23.01.2020	Допустима державна допомога за умови виконання зобов'язань	744 415,70		Поточні трансферти субсидія
10	Міністерство економічного розвитку і торгівлі України	Державне підприємство «Харківський машинобудівний завод «ФЕД»	Харківська область	09.06.2010	01.01.2025	65-р	30.01.2020	Буде допустимою державною допомогою після 02.08.2022 за умови внесення змін до умов її надання та виконання зобов'язань			Фіскальні заходи

11	Харківська міська рада	Комунальне підприємство «Харківський метрополітен»	Харківська область	20.04.2020	20.04.2043	107-р	06.02.2020	Допустима державна допомога за умови виконання зобов'язань		45 000	Гарантії
12	Чернігівська міська рада	Комунальне підприємство «Чернігівське тролейбусне управління» Чернігівської міської ради	Чернігівська область	01.10.2019	01.04.2041	108-р	06.02.2020	Допустима державна допомога за умови виконання зобов'язань		6 000	Гарантії
13	Міністерство молоді та спорту України	Підприємство об'єднання громадян «МЕДІА ЦЕНТР НКСІУ»	Вся територія України	01.01.2019	31.12.2020	111-р	06.02.2020	Допустима державна допомога за умови виконання зобов'язань	27 980,00		Поточні трансферти субсидія
14	Фастівська міська рада	Суб'єкти господарювання	Київська область	01.01.2020	31.12.2020	112-р	06.02.2020	Допустима державна допомога за умови виконання зобов'язань			Фіскальні заходи
15	Управління житлово-комунального господарства виконавчого комітету Полтавської міської ради	Комунальне підприємство «Полтаваелектроавтотранс» Полтавської міської ради	Полтавська область	01.01.2018	31.12.2020	124-р	13.02.2020	Допустима державна допомога за умови виконання зобов'язань	254 418,50		Субсидія
16	Департамент житлово-комунального господарства Херсонської міської ради	Міське комунальне підприємство «Херсонтепло-енерго»	Херсонська область	01.01.2019	31.12.2020	131-р	20.02.2020	Допустима державна допомога за умови виконання зобов'язань	36 828,26		Фіскальні заходи

17	Виконавчий комітет Луцької міської ради	КП «Луцьке підприємство електротранспорту»	Волинська область	01.01.2016	31.12.2020	132-р	20.02.2020	Допустима державна допомога за умови виконання зобов'язань	258 556,00		Збільшення державної частки у статутному капіталі суб'єктів господарювання
18	Харківська міська рада	Комунальне підприємство «Тролейбусне депо №3»	Харківська область	20.04.2020	20.04.2043	133-р	20.02.2020	Допустима державна допомога за умови виконання зобов'язань		10 000	Гарантії
19	Департамент житлово-комунальної інфраструктури виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації)	КП «Київтеплоенерго»	Місто Київ	01.01.2019	31.12.2019	156-р	05.03.2020	Допустима державна допомога за умови виконання зобов'язань	46 382,00		Поповнення статутного капіталу, капітальні трансфери
20	Криворізька міська рада	Юридичні та фізичні особи	Дніпропетровська область	01.01.2020	31.12.2020	160-р	11.03.2020	Допустима державна допомога за умови виконання зобов'язань			Фіскальні заходи
21	Сумська міська рада	Керуюча компанія, що буде обрана за результатами проведення конкурсу	Сумська область	28.03.2019	31.12.2024	235-р	09.04.2020	Допустима державна допомога за умови виконання зобов'язань	180,00		Інша форма

22	Департамент бюджету і фінансів Харківської міської ради	Суб'єкти господарювання.	Харківська область	01.03.2017		243-р	16.04.2020	Допустима державна допомога за умови виконання зобов'язань			Фіскальні заходи
23	Міністерство економічного розвитку і торгівлі України	Державне підприємство «Антонов»	Місто Київ	09.06.2010	01.01.2025	240-р	15.04.2020	Буде допустимою державною допомогою після 02.08.2022 за умови внесення змін до умов її надання та виконання зобов'язань			Фіскальні заходи
24	Міністерство економічного розвитку і торгівлі України	Державне підприємство «Запорізьке машинобудівне конструкторське бюро «Прогрес» імені академіка О.Г. Івченка	Запорізька область	09.06.2010	01.01.2025	241-р	15.04.2020	Буде допустимою державною допомогою після 02.08.2022 за умови внесення змін до умов її надання та виконання зобов'язань			Фіскальні заходи
25	Міністерство економічного розвитку і торгівлі України	Державне підприємство «Миколаївський авіаремонтний завод «НАРП»	Миколаївська область	09.06.2010	01.01.2025	257-р	23.04.2020	Буде допустимою державною допомогою після 02.08.2022 за умови внесення змін до умов її надання та виконання зобов'язань			Фіскальні заходи

26	Департамент фінансів виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації)	КП «Київтепло-енерго»	Місто Київ	02.09.2019	31.12.2033	259-р	28.04.2020	Допустима державна допомога за умови виконання зобов'язань			Гарантії
27	Тернопільська міська рада	Комунальне підприємство «Міськавторанс» Тернопільської міської ради	Тернопільська область	01.01.2020	20.11.2032	269-р	30.04.2020	Допустима державна допомога за умови виконання зобов'язань		2 000,00	Гарантії
28	Департамент житлово-комунального господарства Білоцерківської міської ради	Комунальне підприємство Білоцерківської міської ради «Білоцерків-тепломережа»	Київська область	01.11.2019	31.12.2020	277-р	07.05.2020	Допустима державна допомога за умови виконання зобов'язань		275,00	Гарантії
29	Відділ транспорту і зв'язку виконкому Криворізької міської ради	Комунальне підприємство «Центр електронних платежів» Криворізької міської ради	Дніпропетровська область	01.01.2016	31.12.2020	295-р	14.05.2020	Допустима державна допомога за умови виконання зобов'язань	45 057,78		Інша форма, поточні трансферти

30	Департамент інформаційної та внутрішньої політики Донецької обласної державної адміністрації	Комунальне підприємство «Регіональна телерадіокомпанія «Регіон – Донбас»	Донецька область	01.01.2020	31.12.2020	297-р	14.05.2020	Допустима державна допомога за умови виконання зобов'язань	10 809,08		Субсидія
31	Харківська міська рада	Комунальне підприємство «Харківський метрополітен»	Харківська область	20.10.2019	30.10.2035	320-р	21.05.2020	Допустима державна допомога за умови виконання зобов'язань		80 000,00	Гарантії
32	Виконавчий комітет Миколаївської міської ради	Комунальне підприємство Миколаївської міської ради «Миколаїв-електротранс»	Миколаївська область	01.01.2020	31.12.2022	321-р	21.05.2020	Допустима державна допомога за умови виконання зобов'язань	742 787		Поточні трансферти збільшення державної частки у статутному капіталі суб'єктів господарювання
33	Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України	Державне підприємство «Виробниче об'єднання Південний машинобудівний завод імені О.М. Макарова»	Дніпропетровська область	09.06.2010	01.01.2025	330-р	28.05.2020	Буде допустимою державною допомогою після 02.08.2022 за умови внесення змін до умов її надання та виконання зобов'язань			Фіскальні заходи

34	Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України	Державне підприємство «Завод 410 цивільної авіації»	Місто Київ	09.06.2010	01.01.2025	331-р	28.05.2020	Буде допустимою державною допомогою після 02.08.2022 за умови внесення змін до умов її надання та виконання зобов'язань			Фіскальні заходи
35	Управління економічного розвитку, торгівлі, житлово-комунального господарства та інфраструктури Балаклійської районної державної адміністрації	КП «Балаклійське автотранспортне підприємство»	Харківська область	01.01.2020	31.12.2020	337-р	03.06.2020	Допустима державна допомога за умови виконання зобов'язань	22 260		Інша форма
36	Департамент комунальної власності м. Києва виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації)	Комунальне підприємство «Київжитлоспецексплуатація»	Місто Київ	01.01.2019	31.12.2021	339-р	03.06.2020	Допустима державна допомога за умови виконання зобов'язань			Поточні та капітальні трансфери

37	Управління з питань транспортного забезпечення та зв'язку Запорізької міської ради	Запорізьке комунальне підприємство міського електротранспорту «Запоріжелектротранс»	Запорізька область	01.01.2019	30.09.2020	376-р	18.06.2020	Допустима державна допомога за умови виконання зобов'язань	90 179		Капітальні трансфери
38	Черкаська міська рада	Юридичні та фізичні особи	Черкаська область	01.01.2020		377-р	18.06.2020	Допустима державна допомога за умови виконання зобов'язань			Фіскальні заходи
39	Черкаська міська рада	Юридичні особи	Черкаська область	01.01.2020		378-р	18.06.2020	Буде допустимою внаслідок внесення змін			Фіскальні заходи
40	Державне управління справами	Державне підприємство «Національний культурно-мистецький та музейний комплекс «Мистецький арсенал»	Місто Київ	01.01.2020	31.12.2022	380-р	23.06.2020	Допустима державна допомога	108 460		Субсидія
41	Білоцерківська міська рада	Комунальне підприємство Білоцерківської міської ради «Білоцерків-тепломережа»	Київська область	09.12.2019	31.12.2023	422-р	03.07.2020	Допустима державна допомога за умови виконання зобов'язань	307 527		Поточні та капітальні трансфери
42	Управління соціального захисту населення Слов'янської міської ради	Комунальне підприємство «Слов'янське тролейбусне управління» Слов'янської міської ради	Донецька область	01.01.2020	31.12.2024	423-р	03.07.2020	Допустима державна допомога за умови виконання зобов'язань	75 000,00		Поточні трансфери субсидія

43	Черкаська міська рада	Юридичні та фізичні особи	Черкаська область	01.01.2020		424-р	03.07.2020	Допустима державна допомога за умови виконання зобов'язань			Фіскальні заходи
44	Виконавчий комітет Луцької міської ради	КП «Луцьке підприємство електро-транспорту»	Волинська область	26.02.2020	31.12.2024	433-р	10.07.2020	Допустима державна допомога за умови виконання зобов'язань	935 870,00		Збільшення державної частки у статутному капіталі суб'єктів господарювання
45	Горішньоплавнівська міська рада Полтавської області	Комунально-виробниче підприємство «Теплоенерго» м. Горішні Плавні»	Полтавська область	17.04.2018	01.06.2027	438-р	17.07.2020	Допустима державна допомога за умови виконання зобов'язань		5 000,00	Гарантії
46	Управління комунальної власності Енергодарської міської ради	Комунальне підприємство «Міська молочна кухня» Енергодарської міської ради	Запорізька область	01.01.2020	31.12.2021	467-р	30.07.2020	Допустима державна допомога за умови виконання зобов'язань	9 377,30		Субсидія
47	Управління комунальної власності Енергодарської міської ради	Комунальне підприємство «Міська молочна кухня» Енергодарської міської ради	Запорізька область	01.01.2019	31.12.2019	466-р	30.07.2020	Допустима державна допомога за умови виконання зобов'язань	4 142,53		Поточні трансферти

48	Виконавчий комітет Лиманської міської ради	Комунальне підприємство «Лиманська служба єдиного замовника»; Комунальне підприємство «Лиманський «Зеленбуд»	Донецька область	01.01.2018	31.12.2020	469-р	30.07.2020	Допустима державна допомога за умови виконання зобов'язань	8 673,75		Поточні та капітальні трансфери
49	Департамент соціального захисту населення Донецької обласної державної адміністрації	Комунальне підприємство «Обласний дитячо-молодіжний санаторно-оздоровчий комплекс «Перлина Донеччини»	Донецька область	08.02.2019	31.12.2020	494-р	06.08.2020	Допустима державна допомога за умови виконання зобов'язань	14 185,66		Поточні трансфери
50	Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України	Державне підприємство «Харківське агрегатне конструкторське бюро»	Харківська область	09.06.2010	01.01.2025	563-р	28.08.2020	Буде допустимою державною допомогою після 02.08.2022 за умови внесення змін до умов її надання та виконання зобов'язань			Фіскальні заходи
51	Управління житлово-комунального господарства Хмельницької міської ради	Хмельницьке комунальне підприємство «Спецкомун-транс»	Хмельницька область	01.06.2020	01.06.2033	573-р	03.09.2020	Допустима державна допомога за умови виконання зобов'язань		28 500,00	Гарантії

52	Дніпровська міська рада	Комунальне підприємство «Дніпропетровська енергосервісна компанія» Дніпровської міської ради	Дніпропетровська область	01.01.2019	31.12.2020	574-р	03.09.2020	Допустима державна допомога за умови виконання зобов'язань	7 014,50		Інша форма
53	Відділ культури, спорту і туризму Горішньоплавнівської міської ради Полтавської області	Комунальне підприємство «Міський Палац культури і творчості»	Полтавська область	01.01.2020	31.12.2022	572-р	03.09.2020	Допустима державна допомога	44 385,93		Субсидія, збільшення державної частки у статутному капіталі суб'єктів господарювання
54	Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України	Приватне акціонерне товариство «ФЕД»	Харківська область	09.06.2010	01.01.2025	584-р	10.09.2020	Буде допустимою державною допомогою після 02.08.2022 за умови внесення змін до умов її надання та виконання зобов'язань			Фіскальні заходи
55	Відділ з питань культури, сім'ї, молоді, спорту та туризму Дружківської міської ради	Комунальне підприємство «Дружківський міський парк культури та відпочинку» Дружківської міської ради	Донецька область	01.01.2021	31.12.2021	590-р	17.09.2020	Допустима державна допомога	6 535,00		Субсидія

56	Управління транспорту і зв'язку Житомирської міської ради	Комунальне підприємство «Житомирське трамвайно-тролейбусне управління» Житомирської міської ради»	Житомирська область	01.01.2020	31.12.2022	607-р	24.09.2020	Допустима державна допомога за умови виконання зобов'язань	618 786,00		Поповнення статутного капіталу
57	Закарпатська обласна рада	Закарпатське обласне комунальне підприємство «Міжнародний аеропорт Ужгород»	Закарпатська область	01.01.2020	31.12.2020	616-р	01.10.2020	Допустима державна допомога	6 329,00		Збільшення державної частки у статутному капіталі суб'єктів господарювання
58	Управління з виконання політики Лисичанської міської ради в галузі житлово-комунального господарства	Комунальне підприємство Лисичанської міської ради «Електроавто-транс»	Луганська область	01.01.2020	31.12.2020	617-р	01.10.2020	Допустима державна допомога за умови виконання зобов'язань	34 890,90		Субсидія
59	Департамент житлово-комунального господарства	Комунальне автотранспорте підприємство 1628	Полтавська область	01.01.2020	31.12.2020	631-р	08.10.2020	Допустима державна допомога за умови виконання зобов'язань	8 450,00		Субсидія

60	Департамент енергетики, транспорту та зв'язку Вінницької міської ради	Комунальне підприємство «Аеропорт Вінниця»	Вінницька область	01.08.2020	31.12.2024	633-р	08.10.2020	Допустима державна допомога	120 086,20		Дотація, збільшення державної частки у статутному капіталі суб'єктів господарювання
61	Департамент міського господарства Ужгородської міської ради	Комунальне підприємство «Стадіон «Авангард»	Закарпатська область	01.01.2018	31.12.2020	637-р	15.10.2020	Допустима державна допомога за умови виконання зобов'язань	7 309,82		Інша форма
62	Виконавчий комітет Вінницької міської ради	Комунальне підприємство «Вінниця-картсервіс»	Вінницька область	01.01.2020	31.12.2022	638-р	15.10.2020	Допустима державна допомога за умови виконання зобов'язань	19 723,68		Інша форма
63	Управління транспортної, дорожньої інфраструктури і зв'язку Херсонської міської ради	Міське комунальне підприємство «Херсонелектротранс»	Херсонська область	01.07.2020	30.06.2032	639-р	15.10.2020	Допустима державна допомога за умови виконання зобов'язань		10 000,00	Гарантії
64	Бобровицька міська рада Бобровицького району Чернігівської області	Комунальне підприємство «Міськдобробут», дочірнє підприємство «Міськдобробут благоустрій»	Чернігівська область	01.01.2018	31.12.2020	674-р	28.10.2020	Допустима державна допомога за умови виконання зобов'язань	7 192,00		Капітальні трансфери

65	Управління охорони здоров'я Черкаської обласної державної адміністрації	Комунальне некомерційне підприємство «Черкаська обласна стоматологічна поліклініка Черкаської обласної ради»	Черкаська область	01.04.2020	31.12.2022	675-р	28.10.2020	Буде допустимою внаслідок внесення змін			Поточні та капітальні трансфери
66	Департамент інноваційного розвитку Дніпровської міської ради	Комунальне підприємство «Дніпропетровська муніципальна енергосервісна компанія»	Дніпропетровська область	11.10.2017	31.12.2021	693-р	12.11.2020	Допустима державна допомога			Інша форма
67	Відділ культури Павлоградської міської ради	Комунальний заклад «Павлоградський драматичний театр імені Б.С.Захави»	Дніпропетровська область	01.01.2021	31.12.2025	724-р	19.11.2020	Допустима державна допомога	25 500,00		Поточні трансфери субсидія
68	Міністерство інфраструктури України	АТ «Укрпошта»	Вся територія України	01.07.2020	31.12.2040	741-р	26.11.2020	Допустима державна допомога	1 407 687,60		Гарантії
69	Запорізька міська рада	Запорізьке комунальне підприємство міського електротранспорту «Запоріжелектротранс»	Запорізька область	01.10.2020	31.12.2041	759-р	03.12.2020	Допустима державна допомога за умови виконання зобов'язань	65 040,00	10 840,00	Гарантії, капітальні трансфери
70	Криворізька міська рада	Комунальне підприємство «Швидкісний трамвай»	Дніпропетровська область	15.10.2020	14.10.2033	785-р	17.12.2020	Допустима державна допомога за умови виконання зобов'язань		27 000,00	Гарантії

71	Пенсійний фонд України	АТ «Укрпошта»	Місто. Київ	22.02.2019	22.05.2019	786-р	17.12.2020	Допустима державна допомога за умови виконання зобов'язань	500 000,00		Дотація
72	Департамент адміністративних послуг та споживчого ринку харківської міської ради	Комунальне підприємство «Міський торговий ринок»	Харківська область	01.01.2020	31.12.2020	839-р	29.12.2020	Буде допустимою за умови виконання зобов'язань	109 837,06		Інша форма
73	Міністерство інфраструктури України	АТ «Укрпошта»	Вся територія України	01.07.2020	31.12.2027	840-р	29.12.2020	Допустима державна допомога	397 424,31		Гарантії
74	Криворізька міська рада	Юридичні та фізичні особи	Дніпропетровська область	01.01.2021	31.12.2021	838-р	29.12.2020	Допустима державна допомога за умови виконання зобов'язань			Фіскальні заходи

Рішення Комітету про недопустимість державної допомоги для конкуренції, прийняті у 2020 році

№ п/п	Назва надавача ДД	Назва отримувача ДД	Регіон	Дата початку ДД	Дата завершення ДД	Номер рішення Комітету	Дата рішення Комітету	Сума ДД, тис. грн	Форми надання
1	Дарницька районна в місті Києві державна адміністрація (КМДА)	Комунальне підприємство «Позняки-Інвест-УКБ Дарницького району міста Києва»	Місто Київ	01.01.2019	31.12.2019	20-р	14.01.2020	Не визначено	Субсидія
2	Управління екології та природних ресурсів виконавчого органу Київської міської ради (КМДА)	Департамент промисловості та розвитку підприємництва виконавчого органу Київської міської ради	Місто Київ	01.01.2019	31.12.2021	34-р	16.01.2020	5 300,00	Субсидія
3	Департамент освіти і науки виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації)	Комунальне підприємство з експлуатації і ремонту житлового фонду «ЖИТЛО-СЕРВІС»	Місто Київ	20.12.2018	31.12.2020	109-р	06.02.2020	Не визначено	Капітальні трансфери
4	Департамент транспортної інфраструктури виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації)	Комунальне підприємство «Дирекція будівництва шляхово-транспортних споруд м. Києва»	Місто Київ	01.01.2019	31.12.2023	125-р	13.02.2020	129 342,00	Капітальні видатки
5	Департамент житлово-комунальної інфраструктури виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації)	Комунальне підприємство «Київжитлоспецекексплуатація»	Місто Київ	01.01.2019	31.12.2020	150-р	27.02.2020	Не визначено	Капітальні трансфери
6	Сумська міська рада	Керуюча компанія, що буде обрана за результатами проведення конкурсу	Сумська область	28.03.2019	31.12.2024	235-р	09.04.2020	300,00	Інша форма, фіскальні заходи
7	Департамент бюджету і фінансів Харківської міської ради	Суб'єкти господарювання	Харківська область	01.03.2017		243-р	16.04.2020	Не визначено	Фіскальні заходи

Продовження додатка 2

8	Департамент житлово-комунальної інфраструктури Виконавчого органу Київської міської ради (Київська міська державна адміністрація)	Комунальне підприємство «Дирекція з капітального будівництва та реконструкції «Київбудреконструкція» виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації)	Місто Київ	01.01.2019	31.12.2019	244-р	16.04.2020	Не визначено	Капітальні трансфери
9	Департамент розвитку інфраструктури міста виконкому Криворізької міської ради	Комунальне підприємство «Сансервіс» Криворізької міської ради	Дніпропетровська область	01.01.2020	31.12.2024	278-р	12.05.2020	89 114,46	Капітальні трансфери
10	Солом'янська районна в місті Києві державна адміністрація	Комунальне підприємство «Солом'янка-Сервіс» Солом'янської районної в місті Києві державної адміністрації	Місто Київ	01.01.2020	31.12.2020	298-р	14.05.2020	Не визначено	Капітальні трансфери
11	Луцька міська рада	Комунальне підприємство «Луцькреклама»	Волинська область	26.01.2012		323-р	21.05.2020	Не визначено	Інша форма
12	Департамент комунальної власності м. Києва виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації)	Комунальне підприємство «Київжитлоспецекасплуатація»	Місто Київ	01.01.2019	31.12.2021	339-р	03.06.2020	Не визначено	Поточні та капітальні трансфери
13	Закарпатська обласна рада	Закарпатське обласне комунальне підприємство «Міжнародний аеропорт Ужгород»	Закарпатська область	01.01.2019	31.12.2019	414-р	24.06.2020	9 000,00	Збільшення статутного капіталу
14	Черкаська міська рада	Юридичні та фізичні особи	Черкаська область	01.01.2020		424-р	03.07.2020	Не визначено	Фіскальні заходи, надання податкових пільг, зменшення ставки податку

Продовження додатка 2

15	Виконавчий комітет Лиманської міської ради	Комунальне підприємство «Лиманська служба єдиного замовника»; Комунальне підприємство «Лиманський «Зеленбуд»	Донецька область	01.01.2018	31.12.2020	469-р	30.07.2020	639,53	Поточні та капітальні трансфери
16	Управління екології та природних ресурсів виконавчого органу Київської міської ради (КМДА)	Комунальне підприємство з утримання та експлуатації житлового фонду спеціального призначення «Спецжитлофонд»	Місто Київ	01.01.2020	31.12.2020	549-р	20.08.2020	Не визначено	Субсидія
17	Департамент охорони здоров'я виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації)	Комунальне підприємство з питань будівництва житлових будинків «Житлоінвестбуд-УКБ»; Комунальне підприємство «Інженерний центр» виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації)	Місто Київ	01.01.2020	31.12.2020	694-р	12.11.2020	Не визначено	Капітальні трансфери
18	Управління екології та природних ресурсів виконавчого органу Київської міської ради (КМДА)	Комунальне підприємство «Дирекція з капітального будівництва та реконструкції «Київбудреконструкція» виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації)	Місто Київ	01.01.2020	31.12.2020	784-р	17.12.2020	Не визначено	Субсидія
19	Департамент житлово- комунального господарства Білоцерківської міської ради	Комунальне підприємство Білоцерківської міської ради «Спецкомбінат з надання ритуальних послуг»	Київська область	01.01.2020	31.12.2021	801-р	22.12.2020	4 400,00	Поточні трансфери

**Сума наданої державної допомоги за видами економічної діяльності
(за наданою надавачами інформацією) у 2020 році**

Види економічної діяльності	Сума, млн грн
Добування кам'яного та бурого вугілля	5 304,09
Наземний і трубопровідний транспорт	2 853,00
Інше	667,25
Діяльність у сфері творчості, мистецтва та розваг	550,55
Діяльність у сфері спорту, організування відпочинку	252,12
Авіаційний транспорт	217,96
Інша професійна, наукова та технічна діяльність	203,54
Обслуговування будинків і територій	168,06
Адміністративна та допоміжна офісна діяльність	70,69
Будівництво будівель	40,58
Інша діяльність у сфері спорту	26,31
Виробництво автотранспортних засобів, причепів і напівпричепів	23,68
Виробництво харчових продуктів	19,69
Виробництво електричного устаткування	19,14
Виробництво кіно- та відеофільмів, телевізійних програм, видання звукозаписів	17,30
Виробництво комп'ютерів, електронної та оптичної продукції	16,51
Функціонування бібліотек, архівів, музеїв та інших закладів культури	16,39
Збирання, оброблення й видалення відходів	6,04
Будівництво споруд	3,31
Виробництво гумових і пластмасових виробів	2,97
Виробництво іншої продукції	2,68
Діяльність у сфері радіомовлення та телевізійного мовлення	2,26
Виробництво іншої неметалевої мінеральної продукції	2,26
Виробництво одягу	2,02
Виробництво готових металевих виробів, крім машин і устаткування	1,96
Виробництво меблів	1,86
Діяльність із забезпечення стравами та напоями	1,54
Ветеринарна діяльність	1,49
Інша діяльність щодо поводження з відходами	1,39
Видавнича діяльність	0,77
Виробництво машин і устаткування	0,52
Виробництво напоїв	0,48
Забір, очищення та постачання води	0,47
Виробництво паперу та паперових виробів	0,41
Роздрібна торгівля, крім торгівлі автотранспортними засобами та мотоциклами	0,38
Виробництво іншої неметалевої мінеральної продукції	0,16

Надання інших індивідуальних послуг	0,12
Оптова та роздрібна торгівля автотранспортними засобами та мотоциклами, їх ремонт	0,09
Виробництво шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів	0,06
Сільське господарство, мисливство та надання пов'язаних із ними послуг	0,06
Охорона здоров'я	0,05
Діяльність із працевлаштування	0,03
Діяльність охоронних служб та проведення розслідувань	0,02
Тимчасове розміщення	0,01
Спеціалізовані будівельні роботи	0,01
Надання соціальної допомоги без забезпечення проживання	0,01